

62. évf., 2008. XII. 11., ára 50 dinár

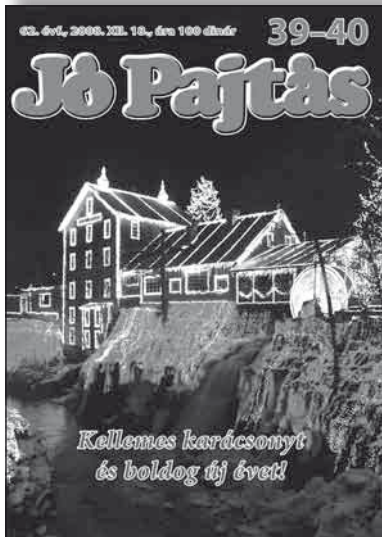
38

Jó Pajtás

December 11-e

A hegyek nemzetközi napja

**A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere**

Szombaton, november 29-én Doroszlón, a szerző szülőfalujában bemutatták Kovács Endre néprajzkutató: A doroszlai nagyerdő című könyvét, melyet Csorba Béla és Ternovác István méltatott. Többek között elhangzott, hogy Vajdaságban nem sok településnek van ilyen mértékben összegyűjtve és rendszerezve a folklórja.

Csorba Béla humorosan kifejtette, hogy miért is nem lehetett teljes a könyvben szereplő Herman Ottó pókokról szóló tanulmánya, amit (nem) mellesleg Doroszlón csinált. Mert nem is ismerhette azt a különleges pókot, amit Csorba „doroszlai csodapóknak” nevezett a maga 15 kezével, lábával és szemével. Természetesen a szerzőre utalt, aki többet lát, többet hall, többet lejegyez, mint az egyszerű halandók.

A műsorvezető Lennert Tímea volt, aki Szabó Lőrinc-verset mondott, az erdővel

A hét fotója

A Guinness Rekordok Könyve újabb furcsasággal gyarapodott: a kaliforniai Gregory Dunham elkészítette és beüzemelte a világ legnagyobb motorkerékpárját. A Nagy álom nevű masina hossza 6,2 méter, 8200 köbcentis V8 motor hajtja meg, 1,88 méter átmérőjű gumijai vannak, és majd három tonna a súlya. Azt pedig, hogy valójában mennyire óriási (és mennyire semmire sem jó, a rekorddöntést kivéve) jól érzékelteti a fenti fotó...

Doroszlai nagyerdő

kapcsolatosat. A házigazdák nevében Wilhelm József méltatta a szerzőt, többek között mint a vegyes kórus tagját és a falu krónikását is.

A vegyes kórus a műsor keretében több – erdővel kapcsolatos – doroszlói dalt énekelt, az est hivatalos részét pedig a szerző unokája, Brindza Beatrix nyitotta és zárta egy-egy erdőhöz fűződő népdallal.

A könyvbemutató családi és humoros hangulatban telt el, a megjelent könyvbarátok jól szórakoztak. A szerző a helyszínen dedikálta a könyvét, azután pedig a meghívott vendégek és a vegyes kórus tagjai vacsorával és közös szórakozással, viccelődéssel, társalgással és énekléssel folytatták az estet.

(Kép és szöveg: Brindza Ervin)

Este jó együtt lenni

„Este van, este van, kiki nyugalomba!
Feketés bólingat az eperfa lombja,

...

Udvaron fehérlik szőre egy tehénnek:
A gazdasszony épen az imént fejé meg;

...

Benn a háziasszony elszűri a tejet,
Kérő kisfiának enged inni egyet;
Aztán elvegyül a gyermektársaságba,
Mint csillagok közé nyájas hold világa.

Egy eladó lány a tűzre venyigét rak:
Ő a legnagyobb s szebb ... a hajnali csillag.
Vasalót tüzesít: új ruhája készen,

...

Olvas a nagyobbik, nem ügyelve másra:

...

Jobban kedveli a verseket, nótákat,
Effélét csinálni maga is próbálgat.”

Ki ne ismerné Arany János Családi kör című versét, amelyben a falusi család boldog, békés estéjét mondja el? Saját emlékeiből merített a vers írásakor. Ő lehetett a könyvet bújó, verseket faragó fiú.

A **péterrévei Samu Mihály iskolában** Tóth Piroska magyartanár és Beretka Ferenc iskolaigazgató, aki szintén magyartanár, író, a Családi Kör hetilap munkatársa, várnak rám. Mint mindig, most is megőrülnek nekem, mert nagyon szeretik, ha a tanítványaik szerepelnek a Jó Pajtásban. Persze itt vannak már a gyerekek is: a hetedikes **Balassa Anett, Tóth Zoltán, Tapolcsányi János**, a nyolcadikos **Pecze Edina, Koncz Karolina, Bálint Edina, Mester Bálint** és **Koliger Márta**. Arról beszélgetünk, hogy van-e hasonlóság az ő estéik és a versben megjelenített este közt.

A vers hallatára elsőként P. Edina szól meg.

– Családom mezőgazdasággal foglalkozik, s az esték hasonlóan múlnak el, mint ahogyan a költő írja a versében: esténként a szüleim megetetik az állatokat, megfejnek, édesanyám leszűri a tejet, kiméri azoknak, akik jönnek érte. Sajtot, túrót is szokott készíteni. Mikor elvégeznek, hoz a vacsorához a finom friss tejből. A vacsoránál együtt van a család. Mindenki elmondja, mi történt vele egész nap, mi volt az iskolában. Vacsora után általában tévézünk, de szeretek számítógépezni is. Egyszer nem volt áram, akkor kártyáztunk.

– Mi is sokszor együtt nézzük a tévét – kapcsolódik a beszélgetésbe Karolina. –

Hetente kétszer táncra járok, ilyenkor későn érek haza, s utána már nincs kedvem szórakozni. Akkor érzem jól magam, ha barátóim is eljönnek. A szimpátiám nem jöhet el, ezért a barátóimmal szoktam szórakozni.

– Én különóra járok, mert készülök a fölvételre, s elég későn érek haza – magyarázza B. Edina. – Otthon mindig cirkusz vár, mert a tesóm bejár a szobámba, mindent át-túr. Olyankor mérges vagyok, s csak veszekszünk. Anyukámmal esténként tárgyaljuk meg az iskolában történeteket, meg persze a szimpátiámról is beszélgetünk. Vannak a földrajzzal, matekkal kapcsolatos CD-k, melyeket közösen oldunk meg. Hasonló, mint Vágó István: Legyen ön is milliomos című kvízműsora. Szeretem az olyan estéket, amikor a szüleimmel együtt beszélgetünk vagy játszunk.

Bálint Óbecsére jár zeneiskolába, s mire hazaér, öreg este van, különösen télen, mikor már négy óraker sötétedik.

– Ilyenkor nagyon sok a teendő – meséli Bálint –, rengeteg a lecke, de beszélgetni is kell a tesómmal. Apu elvégez a jószágok körül, anyu vacsorát készít. Vacsora után tévézünk, főleg az akciós filmeket kedveljük, de szeretjük a vígjátékokat is. Jó így együtt szórakozni a családdal. Szeretek internetezni, ha valamilyen tantárgyból beszámolót kell készíteni, azt letöltöm, CD-re veszem. Megkeresem az ismerősöket. Tavaly a Kátaitanyán, a táborban adai lányokkal ismerkedtem meg, velük szoktam csetelni.

– Esténként általában tévézünk – mondja Márta –, de hétvégén kártyaparti szokott lenni nálunk. Mi, gyerekek jól elszórakozunk, a felnőttek meg kártyáznak.

– Szeretem az estéket – jelenti ki Anett –, mert ilyenkor tüzelünk a kandallóban, s ez olyan romantikus, pattog a tűz, mi meg beszélgetünk. Nagyon kellemesek ezek az

esték, különösen, ha itt vannak testvéreim, akik már férjnél vannak, s elhozzák a kislányokat is. Az egyik hat hónapos, a másik másfél éves. Nagyon szeretek velük foglalkozni. Még a régi könyveimet is odaadom, hogy az idősebb abba rajzoljon. Mivel szereti a cicákat, mindig sokat rajzolok neki. Ezek az esték nagyon szépek.

– Én is szeretem az estéket – mondja Zoli –, s mire hazaérek a különféle foglalkozásokról, már este van. Segítek édesapámnak, elrendezem a kutyákat: kitakarítom a boxokat, megetetem őket. Elég sok időt igényel, mert tizenhárom kutyánk van. A tesóm a tehetséggondozó gimnáziumba jár, s ha hétvégén hazajön, DVD-zünk, szórakozunk. Szeretek vacsorát készíteni, különösen palacsintát, mert azt mindannyian kedveljük. Szívesen gondolok vissza a Márton-napi estére, amikor összejötték édesapám barátai, gyerekei, s három libát megsütött a kemenében. Jó buli volt!

Jánosnak jó dolga van, ha valamit nem ért, az édesapja megmagyarázza.

– Nekem is sok elfoglaltságom van – kezd a mesélésbe János –, de amit legjobban szeretek, az a tánc. Hetente kétszer megyek próbára, ugyanis Kode Károly Apróka néptáncsoportjának vagyok a tagja. Este későn érek haza. Ilyenkor anyukám már a negyedik tesóm leckéjét nézi át, ha kell, segít neki. Vacsora közben megbeszéljük a napi eseményeket, mi történt aznap az iskolában. Utána apukám nekem segít, ha valamit nem értek, de hamar lefekszik, mert fáradt. Anyura meg vár a halom javítani való füzet vagy ellenőrző, ugyanis tanítónő, néha még a naplót is hazahozza, mert olyan sok írnivaló van. Én meg a Jó Pajtást veszem elő.

Az ajándékozás öröme

Jobb adni, mint kapni – tartja a mondás. Az ünnepek alkalmával szinte mindig meglepjük szeretteinket valamilyen ajándékkal, de néha ok nélkül is kedveskedünk nekik egy kis aprósággal. Jó látni, hogy egy kis figyelmességgel örömet okozunk, ha azonban nemes célt szolgál adományunk, talán még nagyobb az öröm ajándékozónak és ajándékozottnak egyaránt. **A szabadkai Széchenyi István iskola** nyolcadikos diákjaival, **Móra Annamáriával, Izetovity Szintiával, Csákány Angélával** és **Husnyák Bettinával** az ajándékozás örömről és a jótékonykodásról beszélgettünk.

– Én nagyon szép, kedves dolognak tartom a jótékonykodást – kezdi Annamária. – Szerintem normális dolog, hogy az emberek törődnek egymással. Legalábbis annak kéne lennie. Az iskolán keresztül már vettem részt jótékonyági akcióban, ahol beteg gyerekeknek gyűjtöttünk. Például pénz, ruhanemű vagy tanfelszerelés gyűjtésével sokat lehet segíteni a rászorulóknak, gyerekeken.

– Én is részt vettem már ilyen akcióban, kupakokat kellett gyűjtenünk, és karácsonykor is van jótékonyági akció, amikor ruhákat, játékokat lehet behozni az iskolába, amit eljuttatnak a rászorulóknak. Ha nem lehet az iskolán keresztül elajándékozni eze-

ket a dolgokat, akkor odaadjuk egy olyan családnak, akik nélkülöznek, de elvihetjük a Vöröskeresztbe is, vagy odaajándékozhatjuk például az árva gyerekeknek is. Szerintem nagy örömet szerzünk vele, főleg a gyerekeknek – véli Szintia.

– Iskolán kívül még nem vettem részt ilyen akcióban. Ha erre kerülne sor, először a szüleimhez fordulnék tanácsért, hogy hogyan is kezdjek bele. Anyukám a kórházban dolgozik és már többször vitt a beteg gyerekeknek ruhákat, játékokat – meséli Annamária. – Jólesett adnom, és biztosan ők is megörültek neki, mert nélkülözniük kellett.

Angéla szerint több jótékonyági akciót kellene szervezni, mert nagyon sok a szegény ember. Jó lenne, ha az emberek összetartanának, és segítenének másokon, de sajnos nem mindenkit lehet rávenni a jótékonykodásra.

– Én is az iskolán keresztül vettem részt a kupagyűjtésben. Nem nagy fáradtság, mégis sokat tudunk tenni az ügyért. Azt is jó ötletnek tartom, hogy bankszámlára fizessünk be pénzt – mondja Angéla. – Szerintem az emberek elsősorban a gyerekeken segítenek, mert nekik van rá a legnagyobb szükségük. Sajnos ők is tudatában vannak, milyen nehéz az életük. De sokkal jobban megbecsülik azt, amijük van. Nagyon jó dolog segíteni másokon.

– Még nem vettem részt iskolán kívüli adománygyűjtésben. Viszont sokat hallani a tévében, hogy a nagynevű sztárok, énekesek hatalmas pénzekkel segítik az embereket. Mindenképpen van értelme, no biztosan az is ott van a háttérben, hogy ezzel is növelik a hírnevüket. De legalább tesznek valamit – mondja Bettina.

– Az is szép dolog, hogy az elmaradott országokból éhező gyerekeket fogadnak örökbe, de sajnos nem lehet minden gyereket így megmenteni – jegyzi meg Annamária. – Én még nem tudom, lesz-e ilyesmire lehetőségem, de egyszer azért szívesen elmennék például Afrikába, egy misszióra. Ez nekem is és a világnak is jó lenne.

– Én szívesen részt vennék valamilyen alapítvány munkájában, mert ők is sokat tehetnek a rászorulókért. És szerintem különféle otthonokra is szükség lenne – mondja Bettina.

– Igen, úgy könnyebben lehetne segíteni. Talán nem lenne annyi szegény ember, ha több lenne a munkalehetőség és többet keresnének. Meg persze sok gazdag ember rettenetesen fukar – állapítja meg Angéla.

– Szerintem az önzőség és a diszkrimináció is oka a szegénységnek. Ha ez nem lenne, sokkal jobb körülmények között élnének az emberek – teszi még hozzá Szintia.

Kép és szöveg: Sztojánovity Lívია

LEXIKON

NEVEM: Sterbik Emese.
BECENEVEM: Emse, Mesi.
CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24430 Ada, Rade Končar u. 41., 064/673-3666.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 6. b.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, zene.
AMI NEHEZEN MEGY: Fizika.
KEDVENC FILMEM: Nincs.
KEDVENC TÉVÉMŰSOROM: Barátok közt.
KEDVENC SZÍNEIM: Fekete, piros, narancssárga.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM: Pizza, palacsinta, kóla.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, delfin.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
NO ÉS A SZERELEM: Nem mondom meg!
KIBE ESTEM BELE: Magánügy.

NEVEM: Nagy Csongor.
BECENEVEM: Csonesz.
CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24430 Ada, Halász József u. 9., 062/1508-779.
SULIM NEVE, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, magyar, biológia, szerb.
AMI NEHEZEN MEGY: Matek.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC FILMEM: Harry Potter.
KEDVENC KÖNYVEM: Fekete István: Vuk.
KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.
KEDVENC EGYÜTTESEM: 50 Cent.

KEDVENC SZÍNÉSZEIM: Zöld, kék, piros.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM: Pizza, palacsinta, üdítők.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, ló, papagáj.
KEDVENC ÉVSZAKAIM: Tél, tavasz, nyár, ősz.

Luca napja

A decemberi asszonyi ünnepek közül a magyaroknál a legjelentősebb Luca napja, december 13. Lányoknak, asszonyoknak tilos ilyenkor dolgozniuk. Számos történet szól arról, hogyan büntette meg Luca azokat, akik szőni, fonni, varrni, mosni mertek az ő ünnepén. Luca büntetésből a fonó asszonyhoz hajtja az orsót, kóccá változtatja a fonalat, bevarrja a tyúkok tojókáját.

Luca napján alakoskodni is szoktak. A Luca-alakoskodó fehér leplet hord, arca elé vagy fejére szitát tesz. Ellenőrzi a fiatalokat, a lustákat megszegyenyíti. Ekkor kezdik készíteni a Luca székét, amelynek segítségével Karácsony böjtjén a templomban felismerik a boszorkányokat. Alig van olyan falu, ahol nem ismernék a Luca székéről szóló babonás történeteket. A lucaszéken készítője minden nap dolgozik valamit, úgy, hogy éppen karácsony estéjére készüljön el. Akkor elmegy az éjféle misére, és ott megismeri a falu boszorkányait, mert ilyenkor szarvat hordanak. Utána azonban menekül haza, különben széttépnek a boszorkányok. Legjobb, ha mákot szór el az úton, mert a boszorkányok kötelesek a mákot felszedni, s így a történet hőse megmenekül a bosszújuktól.

Az Magyarország nyugati részében Luca-nap hajnalán „kolyolni” járnak a kisfiúk. Szalmát vagy fadarabot visznek magukkal (legjobb, ha ezeket valahol elcsenik), s arra térdelve mondják el köszöntőjüket. Utána kukoricával vagy vízzel öntik le őket a háziak, ők pedig a szalmával, fával „megvarázsolják” a tyúkokat, hogy egész évben jól tojjanak. A köszöntőt mondó gyerekek ezután ajándékokat kapnak.

Akár tavasszal, György napján, Lucakor is szabadon garázdálkodnak a gonoszok.

Ricsaj Népművészeti Fesztivál

Immár ötödik alkalommal szervezték meg Óbecsén ezt az egésznapos ünnepséget. Mert ünnep volt: a néptánc, a népdal, a népi játékok ünnepe. Az óbecsei csoportokon kívül mintegy háromszáz fellépő érkezett Vajdaság több helységéből, sőt Egerből is jöttek fellépők.

Dél előtt tíz órakor kirakodóvásárral kezdődött a rendezvény. A kézimunkák zöme gyöngyből készült. Voltak itt nyakékek, karcsatok, fülbevalók. De láttam kézzel díszített üvegpoharakat, csészéket, fafaragásokat. Ismerősökkel is találkoztam. Ördög Emese a Samu Mihály iskola nyolcadikos tanulója is gyöngyből készült dolgait árulta. Elmondta, hogy itt a kultúrkörben egy foglalkozáson szerette meg néhány évvel ezelőtt a gyöngyfűzést, s azóta is újabbnál újabb karkötőket, fülbevalókat, gyűrűket készít. Mostanában az internetről tölti le a különböző mintákat. Eldicselkedte, hogy már adott is el két karcsatot.

Az idő gyorsan múlt, s délután egy órakor a játszótérben népi játékokat tanulhattak az érdeklődők.

Kettőkor már a kis táncosok léptek föl: Az óbecsei Szederice és a Kiscimbora gyermekcsoport, a törökbecsei Kópé és Kolompér, a szenttamási Pitypang, a kúlai Kankalin, az egri Szederinda gyermekcsoport, valamint Cseszák Zsombor.

Három órakor énekkoktatásra lehetett menni: Rontó Márta muzslyai zenetanárnővel néhány szép népdalt tanultunk meg. Mégpedig szerelmeseket! Így kezdődik az egyik: „Este, este, de szép szerelmes este. / De szerelmes kislány voltam az este. / Rámhajlott a tearóza levele, / Babám karján sej, haj, aludtam el az este.” Négy órakor kezdődött a népzenei műsor, de a színházteremben fölállított nagy asztalokon már folytak a kézműves foglalkozások is. Tehát aki gyöngyöt fűzött Micsik Zita irányításával, közben a szebbnél szebb népdalokat, muzsikát hallgathatott. Ugyanitt kukoricaszárból játékokat is készített Rajzli Magdolna: ökröket, itatókat... Érdeklődéssel nézhettük a nemezelést. Még nem láttam, hogyan is készül a mobiltartó, a kis táska, a labda. Lukács Valéria oktató előadásait figyelmesen hallgattuk: „Jól be kell áztatni, majd szappanozni a gyapjút, s a kezünk melegével formálni, simogatni! Nem kell nyomkodni!” Ne is mondjam, mindenfelé folyt a szappanos víz, de azért kerekedtek a labdák.

Közben muzsikáltak a zenekarok. Föllépett az egri Szederinda, az óbecsei Csikós, a temerini Szütyü, az adai Árgyélus zenekar, az adai Eszténa együttes, a törökbecsei Csicsgergő, a szenttamási Kalala, az óbecsei Szelence énekcsoportok, a te-

Lukács Valéria nemezelést tanít

merini furulyacsoport, a muzslyai Apróka énekar, továbbá az óbecsei Szerda Ákos, a törökbecsei Micsik Béla, Varga Dávid, Vaksz Anita.

Öt órakor kezdődött a táncoktatás: Lukács Imre táncoktató moldvai, Baji Endre verbunkra, Savelin László és Zellei Zsuzsanna mezőségi, valamint Kisimre Szerda Anna és Kisimre Árpád kalotaszegi táncokra oktatta a diákokat.

Este nyolc órakor a nagyok tánca volt soron. Föllépett az óbecsei Kiscimbora és a Szelence táncegyüttes, a kishegyesi Linka Szabolcs és Berecz Zalán, a szenttamási Kalala táncegyüttes, Temerin és Ada közös csoportja, az egri, Szederinda, a satrincai Meggyes táncegyüttesek, valamint az adai Virág György és Varga Imola.

Kilenc órától következett a táncház! Muzsikált Csonka Ferenc és a Csalóka zenekar.

Cseszák Balázs, a kultúrkör táncoktatója, a fesztivál főszervezője szívesen mesél nektek arról, milyen céllal is szervezték e rendezvényt, mi mindent tanulhattak, akik eljöttek.

– A fesztivál célja, hogy még egy alkalmat adjon a gyermekcsoportoknak a szereplésre, ismerkedésre, tanulásra. Más gyermekfesztivállal ellentétben ez a rendezvény nem volt verseny-

Kinek szebb a hajfonata?

jellegű. Felnőtt csoportokat is szoktunk hívni, aiktól a gyermekek tanulhatnak. Betekintést nyerhettek őseink hagyományaiba, életmódjába, ismerkedhettek kultúránkkal – fejezte be Cseszák Balázs.

K. E.

Korcsik Anikó és Cseszák Balázs

Rontó Márta és az éneklők

Ezt megveszem!

Kulcstartó, pohár, bögre...

De szép!

Kukoricaszárból készült...

Messze volt-e Makó Jeruzsálemtől?

„**M**essze van, mint Makó Jeruzsálemtől” – mondja a régi szólás, de állítólag nem Makó városáról, hanem András király Makó nevű keresztes vitézéről. Ő aludt el egyszer olyan mélyen, hogy mikor hirtelen felriadt, azt hitte, már a Szentföldön van, sőt magában Jeruzsálemben. De hát hol voltak még attól a magyar keresztesek! Makót a többiek kinevették, kicsúfolták, s akkor született a szólás, ha igaz.

Húszévi halogatás után ugyanis II. András megindult a Szentföldre, hogy beváltsa régi fogadalmát. Sőt más országokból való keresztesek is felkerekedtek, s ő, a magyar király – a vezérek legtekintélyesebbike – lett az egész had főparancsnoka. A saját csapatait Zárában ültette be tíz nagy velencei hajóba, majd maga is beszállt fényes kíséretével. Meg is érkeztek szerencsésen a szentföldi kikötőbe, Akkonba. Makó vitéz ott már csakugyan nem volt messze Jeruzsálemtől, néhány napi járóföldre mind-

össze. Hanem ezt az utat András királynak esze ágában sem volt megtenni s véres harcokat vívni a szeldzsuk-törökökkel a városért. Szándékosan kímélte seregét. Hazafelé menet úgy akart eljutni – szárazföldi úton – Bizáncba, hogy katonái, ha minden jól megy, ott császárrá tegyék. Ez volt ugyanis egész hadjáratának az igazi célja, nem a szent város elfoglalása.

A törökökkel alig bocsátkozott harcban, a pápa nagy felháborodására. Három kisebb csetepaté után körüljárta katonáival a Genezáret tavát, aztán búcsút vett a bibliai tájaktól. Időközben úgy alakult a helyzet Bizáncban, hogy el kellett tennie császári álmait, de cserébe három előnyösnek látszó házassági szerződéssel kárpótolta magát. Ezek voltak a tarsolyában, mikor hazaért. De pénz már semmi. Sőt otthon, a kincstárban sem, mert azt is teljesen kifosztva találta. Panaszkodott is aztán váltig, válaszul a pápa szemrehányására. Már a Szentföldről is a hazai

II. András elindul a Szentföldre

gonosz hírek miatt kellett útra kelnie – állította. „Azt is tudja meg Szentségtek, hogy mikor visszaértünk Magyarországra, ott nem Magyarországot találtuk, hanem olyan földet, amelyet elgyötörtek, feldúltak, és minden kincstári jövedelmétől megfosztottak, úgy hogy sem adósságunkat nem tudjuk kifizetni, melybe zarándoklatunk miatt keveredtünk, sem országunkat előző állapotába juttatni, még tizenöt év alatt sem.”

Ezúttal nem túlzott a király. Legfeljebb tévedett. Ezt a szétzilált országot semmiféle régi rendbe, előző állapotba nem lehetett visszajuttatni többé, még tizenöt év alatt sem. Legfeljebb egy új rendnek volt némi esélye. Ezt szolgálta volna néhány év múlva – 1222-ben – a hét példányban kiadott aranypecsétetes királyi oklevél, az Aranybulla.

Az Aranybulla

Az Aranybulla elsősorban a köznemesség elődeinek, a királyi szolgáltnak, latinosan a királyi szervienseknek a követeléseit tartalmazza. A király biztosítja személyes szabadságukat, adómentességüket, előírja hadkötelezettségüket. Ezt a dokumentumot joggal tekinthetjük a magyar alkotmány legkorábbi változatának.

Az Aranybulla mégsem adódott ki hiába. Volt már egy elfogadott és királyi aranypecséttel szentesített tervezet az ország rendbetételére. Ezt nem lehetett többé semmivé tenni.

A rend még nem született meg. De a rendek megszületésben voltak immár Magyarországon is.

A hűbériséget ugyanis Európa-szerte a rendiség követte. Olyan társadalom, amelyben már nem a személyes hűségért, nem a személyes szolgálatért adott birtok, hanem a örökjogon szerzett, szabadon továbbörökített vagyon számított. Olyan társadalom, amelyben már nem a király mindenki másét messze felülmúló személyes gazdagsága, katonai ereje teremtett rendet, hanem maguk a rendek. A királyi túlsúly helyett a rendi egyensúly. Vagyis ahol a főbb társadalmi rétegek – alsó és felsőpapság, kisebbnemesség és főnemesség, városi polgárság és parasztság – a királyi hatalom elismerése mellett országos rendekbe szerveződtek, s érdekeiket még a gyengébbek is meg tudták úgy-ahogy védeni.

Az Aranybulla kiadása ennek az új berendezkedésnek nyitott nálunk is szabadabb utat.

Varga Domokos: A mogyeriektől Mohácsig című könyve nyomán

December 11.

Ma Árpád, Artúr, Dániel, Szabin napja van.

Árpád

Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítő képzős származéka.

Artúr

Egy kelta eredetű angol névből származik. Jelentése: erős, mint a kőszikla vagy medve. Más magyarázat szerint egy római nemzetségnévből származik.

1946 (62 éve történt)

Megalapították az UNICEF-et, amelyet a gyermeki jogok védelmére és a világ leginkább rászoruló gyerekeinek a megsegítésére hoztak létre.

1843 (165 éve történt)

Clausthalban megszületett Robert Koch Nobel-díjas német bakteriológus, aki felfedezte a tuberkulózisbacilust és a kolera kórokozóját.

1880 (128 éve történt)

70 éves korában meghalt Oliver Fischer Winchester amerikai fegyver- és lőszergyáros, a Winchesterisméltópuska feltalálója.

December 12.

Ma Gabriella, Franciska, Johanna, Bulcsú napja van.

Gabriella

Héber, latin eredetű név, a Gábor férfinév latinos formájából származik. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka.

Bulcsú

Ismeretlen eredetű régi magyar személynév. A török eredetű magyar búcsú és bocsát szavakkal való összefüggése erősen vitatott.

1476. december 12. (532 éve történt)

Aragóniai Beatrixot magyar királynévá koronázták Székesfehérvárott. Beatrix Hunyadi Mátyás második felesége volt.

1901 (107 éve történt)

Guglielmo Marconi Nobel-díjas (1909) fizikus, sikeresen végrehajtotta azt a kísérletet, mely során az Atlanti-óceán egyik partjáról a másikra adott és fogadott rádióadást.

1863 (145 éve történt)

Megszületett Edvard Munch norvég expresszionista festő (A sikoly).

December 13.

Ma Luca, Otília, Elza, Lúcia, Enid napja van.

Luca

A Lúcia régi magyar formája.

Enid

Kelta, walesi, angol eredetű név. Jelentése: élet, lélek.

Luca napja

1577 (431 éve történt)

Sir Francis Drake kapitány elindult 5 hajóval Plymouthból, hogy megkerülje a Földet. Az utazás majdnem 3 évig tartott.

1895 (113 éve történt)

Meghalt Jedlik Ányos István bencés pap, fizikus, az elektromotor, a szodavíz-előállító készülék és a dinamó feltalálója.

1642 (366 éve történt)

Abel Tasman holland felfedező elérte Új-Zélandot.

December 14.

Ma Szilárda, Szilárd, Bertold napja van.

Szilárd

Magyar nyelvújítási alkotás a Konsztantin magyarítására, amely a latin constans szóból ered. Jelentése: állhatatos, szilárd.

Bertold

Germán eredetű, elemeinek jelentése fényes, híres, uralkodó, tevékeny, egyes magyarázatok szerint pompával uralkodó.

1503. december 14. (505 éve történt)

Megszületett Nostradamus (eredeti nevén: Michel de Nostredame) francia orvos és asztrológus jövend

dőmondó. Orvosként a pestis leküzdéséért harcolt, de ebből nem tudott megélni, így egy obszervatóriumot állított fel. 1555-ben megjelentette Prophéties című művét, amely jövendöléseket tartalmazott történelmi eseményekkel, találmányokkal és katasztrófákkal kapcsolatban. Megjósolta, hogy II. Henriket egy lovagi tornán halálos baleset éri. Amikor ez beigazolódtott, általánosan elismerték, és híres jövendőmondó lett, akinek jóslatai máig is hatnak.

1911. december 14. (97 éve történt)

Ronald Amundsen norvég felfedező elsőként érte el a Déli-sarkot. 35 nappal megelőzte Robert F. Scott kapitányt, akivel közel egy időben indultak el.

December 15.

Ma Valér, Dezső, Mária napja van.

Valér

Latin eredetű név, a Valerius családnévből származik. Jelentése: erős, egészséges.

Dezső

A latin Desiderius névből származik, melynek kicsinyítő képzős formája a Dezső. Jelentése: kívánt, óhajtott gyermek.

1928 (80 éve történt)

Bécsben megszületett Friedensreich Hundertwasser (eredeti nevén: Friedrich Stowasser) osztrák művész.

1873 (135 éve történt)

Megszületett Kacsóh Pongrác matematikus és zeneszerző (János vitéz daljáték).

1890 (118 éve történt)

Dél-Dakotában meggyilkolták Ülő Bika szíu törzsfőnököt, aki a dakota indiánok utolsó nagy felkelését vezette.

December 16.

Ma Etelka, Aletta, Tihamér, Beáta, Özséb napja van.

Aletta

Az Adelheid fríz és németalföldi formájának átvétele, amely német eredetű név. Elemeinek jelentése: nemes+alak, személy.

Özséb

Görög, latinosított eredetű név, Eusebius névnek a rövidült, magyar formája. Jelentése: istenfélő, jámbor férfi.

1883 (125 éve történt)

Megszületett Kós Károly építész, író, grafikus. A szecesszió, a népi elemeket felhasználó irányzat jellegzetes képviselője.

1882 (126 éve történt)

Kecskeméten megszületett Kodály Zoltán, a világhírű magyar zenepedagógus, zeneszerző és népdalgyűjtő.

1526. december 16. (482 éve történt)

I. Ferdinánd ausztriai főherceg személyében a Habsburg-dinasztia jutott uralomra Magyarországon, mivel II. Lajos király (1516–1526) életét vesztette a mohácsi csatában, vele kihalt a Jagellók magyar–cseh ága. 1527-ben Habsburg Ferdinánd lett Csehország királya is, így az osztrák örökös tartományokat egyesítette István és Vencel koronájának országaival.

December 17.

Ma Olimpia, Lázár, Belizár, Begónia napja van.

Olimpia

A görög Olümpiasz névből származik. Jelentése: Olümposz hegyéről való.

Belizár

Bizonytalan eredetű név, egy 6. századi bizánci hadvezér neve. Talán a babilóniai, akkád eredetű bibliai Belshazzar, Bélsaccar névből származik. Ez esetben rokon a Baltazár névvel.

1903 (105 éve történt)

Az amerikai Wright fivérek az Észak-Karolina állambeli Kitty Hawk közelében végrehajtották repülőgéppükkel az első sikeres motoros repülést.

1975 (33 éve történt)

Megszületett Milla Jovovich kijevi születésű színésznő (Az ötödik elem, Jeanne D'Arc – Az orleans-i szűz).

Színészkedő erszényesek

Észak-Amerikában él az erszényesek családjába tartozó oposszum. Ez az alig egyméteres állat nem túl válogatós, a férgekől a kisebb rágcsálókon keresztül a növényekig szinte mindent megeszik. Bár nem túl fürge vadász, mindig talál elegendő eleséget. Szinte mást sem tesz, mint megállás nélkül élelem után kutat, különösen az őszi időszakban, amikor fel kell töltenie a testét energiatartalékokkal a hosszú és hideg télre. Mivel az oposszum eredetileg délről származik, rosszul túri a hideget. Nem alszik téli álmot, de ha nem talál megfelelő búvóhelyet a zord időszakra, ritkán éri meg a tavaszt.

A hidegen kívül számos veszély fenyegeti a kis állatot. Van azonban egy sajátos módszere legnagyobb ellenségei, a ragadozók elriasztására. Amikor veszélyt érez, és nem tud hova menekülni, egyszerűen halottnak tetteti magát. Először rossz szagú váladékkal keni be a testét, majd szeme elhomályosodik, és elalél. Ez nem tudatos cselekvés, inkább az idegrendszer válasza a veszélyre. Mivel a ragadozók inkább az élő vadat részesítik előnyben, csalódottan odébbállnak, így az oposszum megmenekül. Még így is sokan pusztulnak el idő előtt, ezért a természet rendkívüli szaporasággal áldotta meg őket. A kicsinyek még igen fejletlen állapotban jönnek a világra. A méhből egyenesen az erszénybe kerülnek, és ott megkeresik az anya emlőbimbóit,

amelyre azonnal rátapadnak, és két hónapig azon fejlődnek tovább. Három hónapos korukban még mindig a nőtény hurcolja őket, az erszényében vagy a hátán. Amikor már elég erősek és önállóak, elindulnak a saját útjukon. Kedvelik az erdőkben gazdag, vízközeli helyeket, ahol elrejtőzhetnek.

Cirmi

Acicánk neve Cirmi. Fekete színű. A víkendházban találtuk. Mivel szorgalmas egerészica, örökbe fogadtuk. A kedvenc étele a tejes kenyér és az egér. Tavaly télen kevés volt az egér, élelmet keresve belelépett egy csapdába, és megsérült a hátsó jobb lába. Hazahoztuk, és elvittük a zombori állatkórházba. Ott megoperálták. Azóta is szeret bennünket. Már kétszer megajándékozott négy kiscicával.

Varga Patrik, Bácskertes

Ejha!

- Gondos megfigyelések szerint az átlagos **éticsiga** – ha nagyon siet – elérheti a 0,480 m/h sebességet is. A jól idomított „csigafuttatások” résztvevői pedig megközelítik az óránkénti 1 méteres sebességet is.
- A világ legnagyobb szarvasa az alaszakai **jávorszarvas**. Több mint 3 méter hosszúra nő, vállmagassága meghaladja a 2,30 métert is, súlya pedig elérheti a 600 kilogrammot is.
- A világ legkisebb szarvasa a **jávai kancsil**. Hossza 45 centiméter, magassága 20–25 centiméter, súlya 3 kilogramm.

Üvegházi jövőképek

Az ember nyakló nélkül égeti a szénét (kályhákban, kazánokban, hőerőművekben), a kőolajat (autókban), a földgázt (tűzhelyekben, fűtőrendszerekben, erőművekben) s ezáltal akaratlanul is fölmelegíti Földünk légkörét, aminek aztán igen veszedelmes következményei lehetnek.

Az ausztrál-ázsiai tengeri kutatásokat összehangoló ausztráliai egyesület arról számolt be, hogy a világtenger szintje a 20. században 15 centiméterrel emelkedett, s a becslések szerint 2050-ig további 24–120 centiméterrel lesz magasabb. A 21. század végéig pedig – optimista vélekedések szerint még további 60 centiméterrel, a peszimista jóslatok szerint 3,5 méterrel, tehát összesen 5,3 méterrel magasabb tengerszint várható. A becslésekben tapasztalható eltérések onnan erednek, hogy három-négy, egymással összefüggő hibaforrással van a kutatóknak dolga.

1. A légkör felmelegedése felmelegíti a tengert is. Ez erősebb párologással jár majd, a meteorológusok azonban nem tudják még, hogy a párasabb, felhősebb levegő végül is hűteni vagy hevíteni fogja-e a klímát. Abban viszont mindenki egyetért, hogy a felmelegedés hatására Grönland és az Antarktisz jégtakarói elvékonyodnak, míg az Alpok, a Himalája, az Andok stb. gleccserei nagy víztömeget zúdítanak majd a tengerbe. De nem a vízmennyiség a legfontosabb, hanem az, hogy melegedés hatására a víz kitágul, s ezáltal a tengervíz felfelé, no meg a partok ellen nyomul. Ez sokkal fontosabb, mint az olvadás okozta szintemelkedés.

2. Amikor a tenger már előntötte a parti síkságokat, a víz becsorog a mélyebben fekvő belföldi medencékbe és alföldekbe, s ez lelassítja a tengerszint emelkedésének tempóját. Ezzel a sebességcsökkenéssel szintén számolni kell.

3. A tengervíz felmelegedésének (és ezzel együtt hőfelvétel kapacitásának) a sebessége nemcsak a levegő hőmérsékletétől függ, hanem a víz sótartalmától is. Ugyanakkor a melegebb, kitágult tengervíz kevésbé sós, hiszen tömegének a növekedésével a relatív sótartalma csökken.

Tanulságos meghallgatni az előrelátó tervezők figyelmeztető szavait. Például a Nagy-korallzátony Nemzeti Tengerpark egyik kiadványában arról olvashatunk, hogy Ausztrália partvidékén lévő települé-

A Nagy Ausztrál Korallzátony ma még kevésbé háborgatott része

sek illetékeseinek (a megyei vagy a községi előjáróknak, a polgármestereknek) hamarosan büntetőeljárásra kell számítaniuk kötelességük elhanyagolása miatt, hacsak tüstént nem kezdik tervezni, hogy miképp védhető ki az üvegházhatás következményei. Azokban az országokban, amelyekben nagy kiterjedésű vagy hosszú korallzátonyok vannak, nagy az aggodalom amiatt, hogy az éghajlatváltozás miképp hat majd a turizmusra. A Coral Reef Newsletter (a Korallzátony Híradó) három nemzetközi találkozó előkészületeiről adott hírt, amelyeknek a tengerszint emelkedése lesz a fő témája. A Csendes-óceáni Tudományos Kongresszuson és a Nemzetközi Korallzátony Szimpóziumon is szó lesz erről a kérdésről.

A Csendes-óceáni Tudományos Társaság chilei vándorgyűlésén már véleményt cseréltek a résztvevők a várható hatásokról.

Az előrejelzések szerint a tengerszint változása eleinte előnyös, később káros lesz a korallzátonyokra. Néhány deciméteres vagy méteres lassú emelkedést kibírnak a korallok, 15 méternél mélyebben, azonban már nem életképes a korallállatka. Ha tehát ekkora tengerszintváltozás következik be, az a korallzátony pusztulását vonja maga után.

Még veszélyesebb a tengervíz felmelegedése, mert ez a mélységétől függetlenül befolyásolja a korall életét. A legtöbb zátonyépítő korallfaj ugyanis a 20-21 Celsius-foknál hűvösebb és 30 Celsius-foknál melegebb vízben elpusztul.

A korallzátonyok jövőbeli sorsával foglalkozók Reefs in the Greenhouse (Zátonyok az üvegházban) címmel már egy híradót is nyomtatnak. Még jellemzőbb a mai világra az a – bennünk csak mosolyt keltő – hír, hogy egy előkelő nevet választott kaliforniai üzleti társaság, az Admiralty Pacific (a Csendes-óceáni Tengernagyi Hivatall!) ajánlatot tett a Marshall-szigetek kormányának, amely szerint sok millió dollárt fizetne, ha feltölthetné a szigeteket az USA nyugati partvidékén összegyűjtött szeméttel, így megmentve őket a tengerár okozta veszélytől. Őt évre szóló szerződési ajánlatuk szerint hétmillió tonna szemetet szállítanának ide. Így megmentenék a szigetlakókat a fenyegető veszélytől, ugyanakkor megoldanák az Egyesült Államok mind égetőbb hulladékélethelyezési gondjait – jó pénzért. A Pacific Report jelentése szerint a szigetállam kormánya jóváhagyta az előzetes környezetvédelmi és műszaki tanulmánytervek elkészítését.

A korallok példája is azt sugallja, hogy a tengerparti országok illetékesei kezdenek ráébredni az üvegházhatás rájuk nehezedő, elkerülhetetlen következményeire. Észak-Amerikában számítógépes programok találgtatják, hogy mennyire tolódiik majd északabbra a búza és a kukorica termesztési határa. Mindez azt sugallja, hogy vidékünkön is érdemes volna a hosszú távú környezettervezés során figyelmet szentelni az üvegházhatás esetleges következményeire.

U. M.

RÜGYFAKADÁS

Ákombákóm

Ákombákóm
az írásom.
Hiába gyakorlom,
hiába igyekszem,
mégis ákombákóm
az írásom.

Mondta a tanárom,
ronda az írásom.
Hiába gyakorlom, hiába igyekszem,
ákombákóm az írásom!

Zabos Anita, 6. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Az iskolám

Svetozar Marković az iskolám neve,
Gyerekek tanulnak benne.
Aki nem szeretnek ide járni,
Később jól meg fogják bánni.

Sok gyerek kedvence a torna,
Mivel csak játszunk, s gyorsan elmúlik az óra.
A szünetben az udvar hangos,
Ilyenkor az ügyeletes tanár haragos.

Az órák néha unalmasak,
És várjuk, hogy minél előbb elmúljanak.
Én igazán szeretem az iskolát,
De vannak, akik csak rámondják.

Székely Zsófia, 5. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

Ha én egyszer felnőtt leszek

Mi, gyerekek nagyon sokszor irigykedve nézünk a felnőttekre. Azt gondoljuk, hogy jó nekik, mert ők azt csinálhatnak, amit szeretnének. Sajnos a látszat csal. Most, amikor már nem vagyok olyan kicsi, látom, hogy milyen fáradságos a felnőtt munkája. Egyre többször jut eszembe, ha én felnőtt leszek, mit is szeretnék csinálni, amivel hasznos tagja leszek ennek a társadalomnak. Természetesen olyan munkát szeretnék magamnak, amit szívesen végzek. Kicsi korom óta látom, hogy anyu nap mint nap készül az iskolai munkájára. Kezdetben csak érdeklődéssel figyeltem, de ma már én is segítek neki a rajzok elkészítésében. Ilyenkor öröm tölt el, és arra gondolok, ha felnövök, én is hasonló pályát választok. Úgy érzem, hogy nagy öröm az, ha valakinek átadhatom a tudományomat.

Mindéhez még nagyon sokat kell tanulnom, de remélem, kitartó munkával teljesül az álmom.

Lukács Klaudia, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Az osztályban tizenhatan vagyunk

Az idén hatodikosok lettünk. Osztálytársaim ugyanazok maradtak, csak egy fiú távozott. Osztályunk létszámát mégis bővíti két új tanuló.

Ugyanabban a régi és kicsi osztályban vagyunk a folyosó végén, amelyik nekem nem nagyon tetszett, de el kellett fogadnom. Télen elég hideg van bent. Igaz, Máté, az osztály mókamestere mindig megnevettet bennünket, és ez nagyon jó. Még Niki is tud nevetni Máté viccein, pedig egy kicsit zárkózott. Szébi továbbra is elmondja a véleményét a dolgokról, még akkor is, ha a tanár nem kérdezi. Adri és Rebeka sokat kergetik a fiúkat a padok között. Pál, Józsi, Viktor és én még mindig csintalanok vagyunk, krétaháborút vívunk a szünetekben. Brigi rendet szeretne teremteni, de sajnos nem mindig sikerül neki. Az öreg, zöld tábla némán szemléli mindezt, sok ilyet láthatott már. Megadóan túri, hogy krétáinkat csikorgatva koptassuk a hátát. A tanári asztalunk is a régi maradt. Ráférne egy kis újítás. A zöld falakat a mi színes plakátjaink díszítik.

Kicsit elhagyatottnak érzem magam ebben az osztályteremben, mert a folyosó végén vagyunk, és kimaradunk a többi osztály életéből. Az osztály hangulata mégis jó, mert ide jókedvű, rosszcsont gyerekek járnak.

Jaramazović Martin, 6. osztály
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Hogyan kapjunk egyest két perc alatt?

Alig kezdődött el a tanítás, az ötösök között egy egyes is díszelg.

Az úgy történt, hogy fizikaóránk volt. A tanárnő azt gondolta, most van itt az ideje, hogy a tudásunkról számot adjunk. Amikor az első tanulót felszólította, lapitva nyúltam a füzetemért, hogy átismételjem az előző órán tanultakat, de a tanárnő becsukatta velünk a füzeteket, mert segítségnyújtásban élen járunk. Mikor arra gondoltam, talán megúszom, a nevemet hallottam. Sajnos, a feltett kérdésre nem tudtam a választ. A barátaim igyekeztek kimenteni szorult helyzetemből, de cserben hagyott a hallásom. Így kaptam két perc alatt egyest. A javítás még várat magára. Remélem, az is ilyen gyorsan történik.

Topolcsányi János, 7. osztály
Samu Mihály iskola, Péterrév

Az én osztályfőnököm

Az én osztályfőnököm neve Orovec János.

Középmagas, barna hajú férfi. Ő a műszaki tanárunk is. Így az osztályfőnöki órákat is a műszaki tanteremben tartjuk. Az osztályfőnökünk nagyon jó tanár, lelkiismeretes ember. Ha valamilyen problémánk van, akkor ő mindig segít. Nagyon szeret nekünk beszélni a környezetről. Mi is szívesen mesélünk neki. Az osztályfőnöki órák gyorsan elmúlnak. Negyvenöt percbe sohasem férünk bele, mert sok a megbeszélendő. Kicsit furcsa, hogy mindig mindenről tud. Azt is tudta, hogy néhányan lógtak óráról, hogy melyik órán ki nem figyelt, de azt is pontosan tudta, hogy kik rendetlenkedtek a szünetben. Lehet, hogy mindent látó szeme és mindent halló füle van? De az is lehet, hogy gondolatolvasó, mert kitalálta, hogy ki mellé szeretnének ülni a padban. Általában vidám és jókedvű, de ne merjen vele senki ujjat húzni, mert akkor a dorgálásnak se vége, se hossza nem lesz, és mellé még büntetés is jár!

Örülök, hogy ő az osztályfőnököm, de azt is tudom, hogy jobban járok, ha szót fogadok neki!

Gandis Csongor, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A tanári asztal

A tanári asztal mögötti széken csak a tanárok és tanárnők ülhetnek.

Kopott asztallapján néha ellenőrzők hevernek. Figyelemre méltó, hogy ilyen kitaró, mert ha hangoskodunk, a napló landol rajta. Szébb, mint a többi asztal a tanteremben. Bár jobb lenne, hogyha nagyobb teremben lenne, mert úgy jobban érvényesülne. Ötletesen csinálták meg, mert nagy fiókjában régi térképek várják, hogy mikor használják őket. Amikor vége van a tanításnak, mindenki kimegy a teremből, de az asztal várja a következő váltást. Téli és nyári szünetekben ott porosodnak ezek az asztalok az osztályban. Senki sem néz rájuk. Csak állnak és várnak a tanulókra, hogy újra megtöltsék a tantermet, és viháncolással magukra vonják a figyelmet. Ilyenkor szoktak bejönni a tanárok. Természetesen felírják a rendetlenkedőket, vagy egyest adnak nekik. Ekkor nem örül az asztal, mert csupa rossz jegy kerül a naplóba.

A tanév végén bulit rendezünk. Rátesszük a rágszálnivalót és a szörpöt. Közben zenét is hallgatunk. Ekkor viszont örül az asztal annak, hogy mi is örülünk.

Kár, hogy nem tud beszélni, mert akkor el tudná mesélni mindazt, amit elfelejtettünk a tanév alatt.

Sótanyi Gellért, 5. osztály
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

A magyarterem ajtaja

Egyszer, mikor még új ajtó voltam, erős, kitaró, szép és okos, mindent megjegyeztem, amit a tanárnő mondott. Avval dicsekedtem, hogy szép fehér a fám és fényes a kilincsem.

Volt egy diák, nem tudom, hogy hívták, de nagyon rossz. Nem figyelt az órán és sokat beszélgetett. Egyszer rám öntötte a szörpöt. Mikor be voltam zárva, letörte a kilincset, s ekkor egy régi, rossz kilincset kaptam. Mindenki nevetett rajtam, nem volt túl jó érzés. Ekkor már rosszabbodott a helyzet, beragadtam, és nem nyíltam ki, szörnyű volt. A mellettem levő ajtó a szerbtermet rejtette. Olyan volt, mint én, persze régebben. Néhány gyerek, úgy tizennégy évesek lehettek, nekidőltek a sarokdeszkának. Abban a pillanatban széttörttem. A mesterek azt mondták:

– Nem jó ez az ajtó már semmire.

Hipp-hopp leszedtek, és kidobták a szemébe.

Hát most itt ülök a szemétdombon, csak a madarak látogatnak meg. Ennyi lenne az én történetem.

Kurunci Csaba, 5. osztály
Szent Száva iskola, Nagyikinda

Valaki jár a kertben. Imamović Inesz szabadkai tanuló rajza

A harmadik óra

Általában mindegyik nap ugyanúgy kezdődik: felkelünk, elindulunk, megérkezünk az iskolába. Az első két óra általában ugyanúgy zajlik le, de a harmadik az más!

Ezen az órán másképpen viselkedünk, idegesebbek vagyunk, és nem figyelünk rendesen. A tanár bejön, ránézünk az órára: még harminc perc. Ha elcsöndesedünk, hallani lehet az éhes gyomrok korgását. Még huszonöt perc. A fiúk nem figyelnek, a lányok csak valamennyire. Még húsz perc! Egyre idegesebbek vagyunk, a korgás egyre hangosabb. Néhány fiú az asztalra borul, és úgy tesz, mintha aludna. A tanár csak mondja, senki sem figyel. Még tizenöt perc! Mindenki próbálja elterelni a figyelmét az éhségről. Vannak, akik írnak, van, aki játszik vagy rajzol. Még tíz perc! Frici az asztalra borulva fetreng. A tanár már feladja, és csak ír, nem magyaráz. Mindenki az órát lesi. Andrej és Tamás halkán beszélgetnek. Arni bőfög és firkál. A hátsó padosorokban beszélgetnek. Még öt perc! Kínszenvedés, gyötrelmem. Két másodpercenként az órára pillantunk, hát ha valami csoda történik, és korában csöngetnek. Mindenki mozgolódik, pakol, rajtra készen áll. Végre csöngetnek!!! Mint vad bikák, elindulunk. Futásunk folytán hármás erősségű földrengés rázza meg az iskolát. A falról leesnek a képek és az asztalokról a könyvek. Mindent elsodrunk, ami az utunkba kerül. A konyha falát szinte betörjük, amikor odaérünk. A fal már repedezik. Aztán nyugalom van, eszünk.

Becsöngetnek. Felrakjuk a képeket és a könyveket. Rendes óra következik, nem vagyunk idegesek.

Fekecs Boglárka, 8. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Az én tanító nénim

Figyeljete csak rám, akit én most bemutatok nektek, ő az én volt tanító nénim, Nagy Rózsa! Ő tanított minket elsőtől negyedik osztályig. Osztályom b csoportos volt, mint most.

A tanító nénim magas, barna hajú, kékes szemű, mosolygós arcú. Kedves, jószívű, segítőkész, és szeretett nagy mosolygós ötösöket írni, ha megérdemeltük, de erre nem mindig volt lehetősége. Mikor megkezdtük az első iskolaévet, izgatottan vártuk, kikkel fogunk egy osztályba járni. Az első osztály játékosan és mókásan telt el. Az osztályzataink számok helyett szomorú és vidám arcocskák voltak. Ahogy haladtunk az évekkel felfelé, mindig nehezebb és több lett a tanulnivaló. Tanító nénim mindig biztatott bennünket:

– Ha az órán figyeltek, az már fél siker, és akkor otthon egy kis székrelegéssel teljes sikert fogtok elérni.

Aki hallgatott intó szavára, annak sikerült is. Igaz, hogy néha sok bosszúságot okoztunk neki, és néha haragudott is ránk, de azért ő volt a mi kis tanító nénim. Anyánk helyett egy kicsit mindannyiunk anyja volt, hiszen egy héten az öt nap felét mindig vele töltöttük. A tantárgyakon kívül sok másit is megtanultunk tőle, amit majd az életben használni tudunk.

Szomorúan váltunk el egymástól, de izgatottan vártuk az új osztályfőnököt, és a többi új tanárt.

Pesti Enikő, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Sziget.
Hatala Krisztián
zentagunarasi
tanuló rajza

Anyuka az iskolában

A hajnali napsugár bevilágította a várost. Minden jel arra utalt, hogy ez a nap csodás lesz. De nem minden úgy sikerül, ahogyan azt elképzeljük.

Ilyen volt ez a nap is, amikor Juli néni értesítést kapott az iskolából hogy nagyszünetben sürgősen menjen be, mert az osztályfőnök beszélni szeretne vele a fiáról, Jancsiról.

Juli néni ezen nagyon meglepődött, hiszen Jancsi okos gyerek, a tanárok és tanárnők kedvence, és ő az osztály legjobbja. Miközben az iskola felé vette az irányt, azon törte a fejét, vajon a fia mit követhetett el. Tornaórán a labdával betört egy ablakot? Vagy talán jót cselekedett? Megakadályozott egy verekedést? Miközben töprengett magában, észre sem vette, hogy már a terem ajtajánál áll. A kezét előrenyújtotta, és bekopogott. Egy kis szünet után egy férfihang szólalt meg:

– Tessék.

Juli néni belépett.

– Jó napot. Maga Jancsi anyja, Júlia? Már vártam önt. Tessék, foglaljon helyet!

A padok egymás után sorakoztak. Három sorban. Juli néni leült, és a tanárt figyelte. A férfi öltönyt viselt. A haja gondosan szét volt választva.

– Az ön fia betörte az ablakot egy kavicssal.

– De hát az én Jancsim nem csinál ilyet!

– Elnézést, nem jól fogalmaztam. Nem ő tette, csak magára vállalta.

Az anyuka megkönnyebbülve nézett a tanárra, várva a további magyarázatot.

– Úgy, hogy megvédte a barátját. István törte be valójában. A fia védeni próbálta, de a szemtanúk segítségével sikerült kideríteni az igazságot. A fia később bevallotta az igazságot, és elmesélte, hogy István mamája beteg, ezért Pisti szomorúságában megrúgott egy követ, és az véletlenül az ablakot célozta meg.

– De hisz, akkor miért hívott be engem?

– Meg szeretném dicsérni a fiát azért, mert megvédte a barátját, és magára vállalta a tettet. Hiszen Istvánnak is megvannak a maga gondjai, sőt az egész csak véletlen volt. A barátság a legfontosabb. Büszke lehet a fiára.

Amikor Juli néni kilépett az ajtón, örömet és megkönnyebbülést érzett magában. A barátság aranyat ér. Szeretettel és gondoskodást igényel. Az igaz barátok megvédik egymást, úgy mint Jancsi és Pisti.

Horváth Martina, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Pedig én készültem...

Egy pénteken a matektanárő ezt mondta:

– Hétfőn dolgozatot írunk, úgyhogy tessék felkészülni!

– Na, ne! – feleltük kórusban, de nem volt mit tenni, kénytelenek voltunk elfogadni.

Az iskolában még sokat beszélünk a dologról.

– Te készülsz a nagy napra? – kérdezte Zoli.

– Tudod már, biztos feláldozom a hétvégémet emiatt – felelte Albert.

Odahaza bejelentettem a hírt. A szüleim csak annyit fűztek a dologhoz, hogy minden rajtam múlik, sokat kell tanulni, és minél jobban megmelegíteni a székem.

Nem volt mit tenni, hozzá kellett fogni a munkához. A szombatom és vasárnapom tanulással telt el. Vértő szívvel hallgattam az utcáról beszüremelő labda pattogásának a hangját. Esténként még imádkoztam is.

Elérkezett a hétfő. Mindannyian lámpalázasan és gondterhelten érkezünk iskolába. Csendben ültünk a padban, és vártuk a matektanárő érkezését. Néha egy-egy sóhaj hangzott el.

Megérkezett a tanárő. Szétszórtotta a dolgozatfüzeteket. Csaldóttan néztük a törteket, és kitört a pánik. Azt állapítottam meg, hogy itt az imádkozás sem segít.

Nagy nehezen, de befejeztem a munkám. Éreztem, hogy ez nem a legjobban sikerült. A többi órán eléggé letört voltam. Otthon fáj a hasam és a fejem. Még elaludni se bírtam rendesen.

Másnap megkaptuk az eredményeket.

Egy 3-as nevetett rám cinikusan.

– Te jószágú málnafa! – kiáltottam fel.

– Még nem is örülsz nekem? – kérdezte kárörvendően.

Lehajtottam a fejem, és azon gondolkodtam, hogy fogom ezt otthon elmondani. Szomorú voltam.

Odahaza csak ennyit vallottam be:

– Ez nem nagyon sikerült.

Anya meg csak ennyit szögezett le:

– Miért? Nekem szimpatikus ez a kis pocakos 3-as.

Örültem, mert nem erre a feleletre számítottam.

Budai Árpád, 6. osztály
Đuro Salaj iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Legszívesebben elbújtam volna...

Minden hétfőn az első óránk földrajz. Szeretem ezt a tantárgyat. Az előző órán feleltem, és ötöst kaptam. A következő órára azonban nem készültem. Úgy gondoltam, nem lesz felelés, de ha lesz is, engem úgysem fog kérdezni.

Elkezdődött a földrajzóra. A tanár úr kinyitotta a naplót, és az osztályzatokat nézegette. Felszólította Bellát. Alaposan kikérdezte. Míg Bella felelt, arra gondoltam, hogy csak ne én legyek a következő. A hétvégén egyszer sem nyitottam ki a földrajzfüzetet. Éreztem, ha felszólít, annak jó vége nem lesz. Melegem lett. A szívem is gyorsabban dobogott. Amikor Bella befejezte a felelést, és leült, irigyeltem, hogy ő már túl van rajta. Szorongva néztem a tanár urat. Vártam, hogy ki lesz a következő áldozat. Amikor kimondta Ervin nevét, egy kicsit megnyugodtam. Reménykedtem, hogy ő lesz az utolsó felelő. A karórám is otthon felejtettem, így nem tudtam, hogy hány óra van. Gondoltam, hogy mire én kerülnek sorra, vége lesz az órának. Még soha nem vártam ennyire, hogy kicsengessenek. Ervin is lefelelt. Akkor már a lábam is remegett. A tanár úr nem csukta be a naplót, ezért tudtam, hogy még valakit kérdezni fog. Amikor meghallottam a nevemet, úgy éreztem, hogy fel sem tudok állni.

A hanyagságom eredménye az lett, hogy hármast kaptam. Szégyelltem magam, és furdalt a lelkiismeret, hogy nem készültem.

Legszívesebben elbújtam volna a pad alá.

**Dékány Máté, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

A jó barátnő mindig segít

Én már sokszor estem el. De amire a legjobban emlékszem, az másodikban történt fogócskázás közben.

Dani véletlenül meglökött, és a tábla alá csúsztam. A térdem annyira fáj, hogy nem bírtam felkelni. A tanító néni akkor lépett be az osztályba, és a helyemre segített. Szünetben a legjobb barátnőm, Emese mindenben megpróbált a segítségemre lenni. Ha valamit kértem tőle, szívesen odaadta. Tudtam, rá mindig számíthatok. Egész nap vigyázott rám, és segített menni. Mikor hívtam, mindig a közelemben volt. Ha szünetben kimentünk, egész idő alatt velem volt. Amikor hazafelé mentünk, Emese azt mondta:

– Szeretném, ha holnap már jobban lennél!

Így elköszöntünk egymástól. Otthon anyukám borogatta a lábam. Másnap, mikor a suliba értem, Emese volt az első, aki megkérdezte, hogy vagyok. Ez nekem nagyon jólesett.

Ő a legjobb szívű ember, akit ismerek. Én is olyan szeretnék lenni, mint a barátnőm. Remélem még sokszor segíthetek neki.

**Ujvári Vanesa, 4. osztály
Október 10. iskola, Szabadka**

Fogorvosi élményem

Egy nap osztályfőnökünk bejelentette, hogy fogorvoshoz fogunk menni. Mindenki megijedt, én is nagyon féltem, mert előzőleg már el kellett volna mennem a fogászhoz.

Eljött a péntek. Én már annyira izgultam, hogy az órán nem bírtam figyelni, és még a szájam szélét is véresre harapdáltam. Végre kicsöngtetek.

– Kettesével sorakoztatok! – utasított minket a tanárnőnk. – Megyünk a fogorvoshoz.

Én persze a legutolsónak álltam be a sorba. Minél közelebb kerültünk a rendelőhöz, annál jobban izgultam és rágtam a szájam szélét. Bármit mondtak nekem, nem tudtam odafigyelni. Csak annyira emlékszem, hogy szünetben ijesztgettük egymást. Megérkeztünk a fogorvosi rendelőhöz. Egyre csak azon járt az agyam, mit fog szólni az én sárga fogaimhoz a fogorvos. Nagy nehezen sorra kerültem. Beültem a hatalmas székbe. Körülnéztem. A nővérke egy fogorvosi tálcán számomra ismeretlen műszereket sorakoztatott fel. A fejem felett lámpa világított. A doktornő csak annyit mondott, hogy szépek a fogaim, és hogy jó lenne gyakrabban járni ellenőrzésre.

Szerintem a fogorvosi szakma nehéz foglalkozás, mert meg kell vigasztalni minden olyan kisgyereket, aki fél.

Ezen a vizsgálaton túlestem, de azért lesz még néhányszor alkalmam abba a félelmetes székbe beleülni.

**Karácsonyi Ágnes, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Kedves Pajtások!

Kellemes meglepetésben volt részem a héten, amikor az **Adáról** érkezett vastag borítékából a rájuk jellemző jó fogalmazások mellett szokatlan, újszerű írásokat is találtam. Ezek arra engednek következtetni, hogy az adataik az ismeretterjesztés modern módszereit és műfajait gyakorolták: **Ladócki Alekszandra** Magabiztos vagy? címmel feladatsort küldött a személyi vonások vizsgálatára; **Bajúsz Krisztina** tudnivalókat jegyzett le a gerinctelen állatokról; **Koós Ágnes** az érdekességekből gyűjtött két csokorra valót, és toplistát állított össze; mások internetről letöltött adatok segítségével mutatták be Eger és Eszék városát. Ezeket a különlegességeket a Mizujs rovatnak továbbítottam.

Sok jó írás érkezett **Szabadkáról a Đuro Salaj és az Október 10. iskolából**, ezek a hatodikosok és hetedikesek már alsós korukban is bizonyították tehetségüket. Kár, hogy a pacsérik ritkán jelentkeznek, mert szellemességükkel, ötleteikkel, sziporkáikkal elkápráztatják az olvasót, ezt tették a héten velem is. Igyekszem az e heti küldeményekből minél előbb válogatni a Rügyfakadásba. Addig is köszönettel nyugtázom a következő munkatársaimnak:

Ada: Bajúsz Krisztina (3 írás), Hodik Rita, Hodik Viktória, Koós Ágnes (4 írás), Móricz Anett, Nagy Lénárd, Nagy Zoltán, Prokop Adrien (2 írás), Solymosi Melitta, Ladócki Alekszandra (2 írás) és két név nélküli írás;

Pacsér: Horváth Tamara, Kosaras Elizabet, Nagy Nikolett, Simon Nóra;

Szabadka, Đuro Salaj iskola: Kiss Dominik, Kósó Tünde, Margit Kitti, Mulic Beáta, Reéb Albert; **Október 10. iskola:** Bús Levente, Csuka Szanten, Gyenes Klaudia, Horvát Erika (2 írás), Horvát Ibolya, Köteles Endre, Mihálovity Szintia és Varjú Orsolya.

Torontálvásárhely: Máté Dániel (2 írás);

S hogy miért érdemes elolvasni a mai Rügyfakadás kínlatát, azt néhány idézettel szeretném bizonyítani: „Így kaptam két perc alatt egyest. A javítás még várat magára. Remélem, az is ilyen gyorsan történik.” (Mi is reméljük ez után a véletlen befejezés után. „...egy hármas nevetett rám cinikusán.” (Ezt az elkeseredett tanulót nem várt fordulattal az édesanyja vigasztalta meg) „...nekem szimpatikus ez a kis pocakos hármas.” (Lám, mit lehet elérni egy osztályzat megszemélyesítésével!) „Télen elég hideg van bent. Igaz, Máté, az osztály mókamestere mindig megnevetett bennünket, és ez melegen tart.” (Aki ezeket a mondatokat leírta, rájött, hogy ellentéttel határozottabban fejezheti ki optimizmusát, ezért jellemző ez a módszer a fogalmazására.)

Hasonló írásokat várva szeretettel gondol rátok:

Tomán Mária

A sulis

Az elsőtől a nyolcadikig járunk ide. Azután sajnáljuk itthagyni mindezt.

Felnőtt korunkban ide osztálytalálkozókra fogunk járni. Remélem, jó lesz Majd egymást újra látni.

**Gregus Zsanett, 6. osztály
Svetozar Marković iskola,
Bácsföldvár**

Halász és a nagyravágó felesége.
Erdélyi Vivien szabadkai tanuló illusztrációja

A Batman-sztorik a legnépszerűbbek, de az „aranyérmes” mégis a Sinc City – A Superman első epizódja az élmezőnyben...

Hollywood sohasem szenvedett témaínségben. Megmondták már nagyon régen: Ha a film álom, akkor Hollywoodban lett azzá. Az alapanyagok után mindig lázasan kutató álomgyár korán felfedezte magának a képregények adaptálásában rejlő nagy-nagy lehetőségeket. Ezen a 25-ös toplistán ilyen filmeket szedtünk csokorba. Az elmúlt években sikert arattak a mozikban, DVD-n is megnézhetők, sok-sok sztárt repítettek a csúcsra. Végeredményben ezekre szívesen emlékezünk, újra és újra megcsodálhánk a trükköket, a rendezők leleményét, látványvilágát.

Íme a 25-ös toplistá!

1. Sin City (2005)

Rendezte: Robert Rodriguez–Frank Miller–Quentin Tarantino. Nem véletlenül lett a Bűnös város a listavezető. Ez a talán legplasztikusabb képregény-adaptáció. A Sin Cityt – azt mondják – nehéz lesz túlszárnyalni, de ha megtoldják a sztorit még egy epizóddal, akkor változás állhat be a toplistán.

2. Batman – A sötét lovag (2008)

Rendezte: Christopher Nolan. A bűnözők elleni harc sohasem ér véget. Ez az epizód túlszárnyalta az eddig látott Batman-filmeket. A rendező nagy hangsúlyt fektetett az eredetiségre. Nem akart túl sok jelenetet számítógéppel alkotni. Az eredmény: A sötét lovag néző- és bevételi csúcsot döntött. Káprázatos élmény...

MENŐ FEJEK

A képregény-adaptációk 25-ös toplistája

3. Batman (1989)

Rendezte: Tim Burton. Sokáig a Denevérember eddigi kalandjai közül az első részt találtuk a legjobbnak. A Gotham Cityben az elesettek segítségére siető különc milliomas meséje sokakat elbűvölt. A sort Michael Keaton nyitotta.

4. A Holló (1994)

Rendezte: Alex Proyas. Ennek a sötét hangulatú filmnek a forgatása alatt ért tragikus véget Brandon Lee, ő alakítja az egykori rockzenészt, Eric Dravent, a Hollót, aki értelmetlen halála után visszatér az élők sorába, hogy leszámoljon az ellenségeivel. S szólt a Holló: „Soha már!”

5. Oldboy (2003)

Rendezte: Chan-Wood Park. A koreai mozi egy távol-keleti képregény, hivatalos nevén egy manga alapján született. A boszszúért lihegő öregfiú látványos története az utóbbi évek egyik legfrissebb alkotása lett.

6. Pókember 2. (2004)

Rendezte: Sam Raimi. Identitásgondokkal küszködő regényhős nem jellemző a műfajban. Sam Raimi Pókembere (Tobey Maguire) ennek ellenére úgy dönt, mentse meg a világot más, ő átlagpolgár lesz. A világnak azonban ez nem elég.

7. X-Men 2. (2003)

Rendezte: Bryan Singer. A mutánsok története folytatódik, méghozzá az elsónél izgalmasabb részzel. Az amerikai elnök ellen intézett merénylet a közhangulatot ismét ellenük fordítja, így hőseink nyomozásba kezdenek, hogy tisztázhassák magukat.

8. Superman (1978)

Rendezte: Richard Donner. A Krypton bolygóról érkező űrlakó távol hazájától riporterként próbál beilleszkedni a Földön. Esténként azonban magára ölti kék pizsamáját, piros csizmáját és színben harmonizáló palástját...

9. Constantine – A Démonvadász (2005)

Rendezte: Francis Lawrence. Az angol illetőségű képregényfigura igazi európai fazon. Semmi hősködés, semmi háztetők fölötti repkedés, csak cigi, spleen és tüdőrák. Na meg a démonok...

10. Hulk (2003)

Rendezte: Ang Lee. Dr. Jekyll és Mr. Hyde ez esetben egy békés tudós és a benne lakozó hatalmas zöld szörny, aki, ha felidegesítik, törni-zúzni kezd. Növekedése során leszakad róla minden ruha, de a gatyája rajta marad.

További sorrend:

11. Penge 2., 12. Men in Black – Sötét zsaruk, 13. Pókember, 14. A kárhozat útján, 15. A pokolból, 16. X-Men – A kívülálló, 17. Asterix és Obelix – A Kleopátra-küldetés, 18. Pokolfajzat, 19. Maszk, 20. Dick Tracy, 21. Mindörökké Batman, 22. Penge, 23. Batman visszatér, 24. Megtorló, 25. Addams Family – A galád család.

A Take That dalt írt Amy Winehouse-ról

A zenészek azt nyilatkozták a Female Firstnek, hogy az énekesnő megihlette őket, ennek köszönhető ez a produktum. Arra is nagyon figyeltek, hogy pontosan lefessék Winehouse életútját, hogy bemutassák a reflektorfényt, „és ami mögötte van”. A számat Jason Orange írta az „enyhén skizofrén és zavart camdeni lányról” – ez London északi része, ahol Winehouse is lakik, „aki

a reflektorfényben, mégis egy teljesen másik világban él”. Gary Barlow úgy érzi, ezzel a dallal a listák élére fognak kerülni, mert van benne annyi lendület. Hogy könnyebb legyen eldönteni igaz-e vagy sem, íme egy kis idézet a dal szövegéből: „Minden zaj és minden fény / Minden beszéddel töltött éj. / Most minden elvárás felidegesít, / Mondd, láttam már az arcod valahol? / Hogy történhetett mindez? /

Mégis, hogyan történhetett mindez? „Bekapcsoltad már a tévét? / Láttad már a valóságot?”

Jay Z és Beyonce kaszálta a legtöbb pénzt egy év alatt

Jay Z és Beyoncé Knowles kereste a legtöbbet a Hollywood-i hírességek közül, írta az sawf news a Forbes magazin által közzétett listára hivatkozva. A magazin azt vizsgálta, hogy a párok közül melyiknek gyarapodott leginkább a vagyona a 2007. június 1-jétől 2008. június 1-jéig tartó időszakban. Jay Z és Beyoncé összesen 162 millió dollárt keresett. Nem csoda, hogy nem akarják eladni az esküvői fotóikat. A pár tagjai nagyjából egyformán járultak hozzá a családi kasszához, Jay Z 82 milliót rappedt össze, illetve termelt egyéb vállalkozásaiból, míg párja 80 milliót szedett össze a zenével, mozifilmjeivel, a divatiparból és egyébektől.

A második helyezett Will és Jada Pinklett Smith. Ők összesen 85 millió dollárral lettek gazdagabbak, ebből nyolcvanát a férj, Will Smith kaszálta, aki a legnépszerűbb színész mostanában. A felesége ötmillióval járult hozzá a költségvetéshez.

A harmadik helyet David Beckham és felesége, Victoria foglalja el, ők 58 millióval lettek gazdagabbak egy év alatt. Még mindig a labdarúgó bevétele a magasabb, ő 50 milliót fozított össze, illetve kapott a reklámokból. Énekesnő felesége nyolcmillió dollárral növelte a bevételt.

Nicole Richie és Joel Madden jövőre összeházasodik

A két híresség januárban szeretne esküdni, pont aznap, amikor lányuk, Harlow Winter Kate Madden első születésnapját ünnepli. A párnak legfőbb célja, hogy lányuk szemtanúja lehessen, mennyire szeretik egymást. „Szeretnék, ha hitelesítenék a kapcsolatukat, hogy később példaként szolgálhassanak gyermeküknek” – nyilatkozta a hírességek egyik ismerőse a stuff.co.nz-nek. Richiéknak állítólag nagyon fontos az adományozás is, így már most tudják, hogy a ceremónián készült fotókat eladják majd egy magazinnak. A bevételt a Beyond Shelter alapítványnak adják, akiknek heti 2-3 alkalommal Richie is besegít. A 27 éves híresség egyébként elgondolkodott az adoptáláson is, ugyanis a Los Angeles-i alapítványnál hontalan gyerekekkel is találkozott.

★ ★ ★ SZTÁRVILÁG

Britney Spears csak szolidat villantott a Rolling Stone-nak

nizer-klipben látottaknál is visszafogottabb: leginkább egy laza játszótérezéshez öltözött fiatal mamát alakít, csak a hasát mutogatja, és még a legmerészebb képen is csak egy sliccig tartó dekoltázst tár fel, ami a múlthoz képest mindenképp mértéktartónak mondható.

„Olyan öregnek érzem magam!” – kezdte meglepő vallomással az énekesnő, bár előzőleg már azt is elárulta, ez a józan életmód azért elég unalmas. „Tényleg! Mostanában fél tíz körül már alszom, és nem is járok sehová.” Ha pedig mégis elmegy valahová, ráadásul ez pont egy randi, általában megbánja, és magában azt gondolja, bár maradt volna inkább otthon. Vagy a lehető legrövidebbre fogja a vacsorát, hogy hamar meneküljön: „A legutóbb már az első pillanatban, ahogy megérkeztem, tudtam, hogy ez elhibázott ötlet volt. Úgy nézett ki a srác, mint Harry Potter egy öregebb és soványabb kiadásban... úgyhogy rögtön a desszerttel kezdtem.”

Az énekesnő számára a küzdősportok szerelmesei sem okvetlenül bizonyulnak jó társalkodópartnernek: „Máskor meg egy nagyon-nagyon-nagyon magas és sokkal idősebb pasással randiztam... próbáltam beszélgetni vele, kérdezgettem, »oké, szóval a harcművészetek a hobbid, de mégis, ezen belül pontosan melyik?«, őt meg annyit válaszolt, hogy »hát izé, mindenféle« – osztotta meg a lappal, miért is fordult inkább a munka felé randizgatás helyett.

A munka mellett jelenleg csak két fiával, a 3 éves Sean Prestonnal és a 2 éves Jayden Jamessel foglalja el magát, akikkel egyre több időt tölthet. A fiúkat azonban még mindig elvált férje, Kevin Federline neveli, akinek szülői képességeit a bulvárlapfogyasztók ugyan többször is elismerték már Legjobb Apuka díjjal, Spearsnek azonban vannak fenntartásai: „A gyerekek olyanokat kezdenek mondogatni, hogy 'hülye', de ezeket nem tőlem tanulják. Biztos, hogy az apjukról ragadt rájuk.”

A Rolling Stones nagyinterjújához készült fotókon az énekesnő főleg a hasát mutogatja, és kis betekintést a melleti közé is enged – ezzel is demonstrálva, mennyire maga mögött hagyta már az alul-felül villantós korszakát.

Britney Spears az elmúlt hónapokban ismét munkával próbálja felhívni magára a figyelmet, annyira, hogy december 2-án – 27. születésnapján – megjelent új albuma, a Circus. Ehhez kapcsolódva a Rolling Stone zenei szaklap is feltett neki pár kérdést, hogy legyen mit a róla készült fotósorozat mellé tenni. A meglepően visszafogott képeken Spears még a Woma-

Zséda Rouge

Megérte három évet várni Zséda, a magyar mainstream talán legsikeresebb énekesnőjének novemberben megjelent, sorban a negyedik szólóalbumára. A fiatal énekesnő, aki 2002-ben robbant be első lemezével a könnyűzene színpadára, mára zeneileg kiteljesedve, magabiztosan, soha nem látott dinamikával készítette el új albumát, melynek debütáló dala, Rakonczai Viktor és Geszti Péter közös szerzeménye, a Fekete Rózsa.

Zséda Rouge című új albuma – zenei sokszínűsége ellenére (vagy éppen ezért) – minden ütemében 21. századi popzene, és bár Domján Edit segítségével megutaztat minket az időben, mégis mindvégig tudjuk, 2008-at írunk.

Színes az alkotók listája is: Létray Ákos és Rakonczai Viktor mellett Moldvai Márk, Ferenczi György, Szirtes Edina, „Mókusz”, Závody Gábor, a Bolyki Brothers és ifj. Malek Miklós is irt dalt a lemezre. A szövegírók között pedig olyan neveket találhatunk, mint a már említett Geszti Péter vagy éppen Valla Attila és Szabó Ágnes.

Zséda albumán eredeti archív felvételtől hallható Domján Edit hangja, melynek felhasználására még soha senki korábban nem kapott engedélyt a jogtulajdonostól. Régi értékek és nagyon új ízek tökéletes harmóniája jött létre olyan igazi zenei inyenccségekkel fűszerezve, mint például Malek Miklós vonós hangszerezése.

Nyitás ez az album egy fiatalabb közönség, az igazi show irányába. Egy valami azonban nem változott az évek alatt: a minőség és az igényesség, a nívó, ami Zsédenyi Adriennre mindig is jellemző volt, ami a sikerei igazi záloga.

Zséda azt is megmutatja, hogyan nyújthat segítséget a zene erejével. Ajtók mögött című dalával ugyanis a nők elleni erőszakra, a láthatatlan bűnözésre szeretné felhívni a figyelmet.

Kukorelly Endre

TündérVölgy

(Részlet)

Hirtelen nőttem meg, második gimnázium előtti nyáron. Elsőben minden lány magasabb volt nálam, kivétel Szili Judit, ő kisebb bizonyos értelemben, konkrétan testmagasságra nézve. Tanév elején, az első nap nem ismertek rám, új gyerek, az lettem volna én. Ha megismertek is, nem én voltam, ez a nem-ismerek-rád játék még gyakran elő lesz szedve a későbbiekben, ki a fasz vagy te haver formában. Buliztunk szombatonként az osztálytársaimmal a Türi Babiéknál, a Szív utcában.

Van lemezjátszójuk, táncolunk, és olyankor a trükk az, hogy táncolásnál, ha csókolózni akarsz, vagy a mellét megfogni az illető osztálytársnődnek, úgy fordulsz, háttal a többinek, de normális lazán, nem feltűnősködvé, és amikor tovább fordultok, tánc közben mégis csak előfordul a forgolódás, abbahagyod a mellfogást. És kiszállsz a nyelveddel a másik torkából. Ha nem buliztunk, szombat délutánonként a Hotel Ifjúságba jártam csajozni.

Az már komolyabb feladat, mondhatni brutális. Nulla előny, idegen terep, vad idegenség, adott témák nincsenek, semmire nem számíthatsz, semmi előre leütött hang. Nem is jön ki hang, ugyanis nem olyan egyszerű, hogy bármi hang kijöjjön. Csajozáshoz először is, kezdjük ezzel, korán ajánlatos érkezni, hogy kapják helyet, gyorsan megtelik ugyanis a táncterem, elképesztő sebességgel, vajon miért. Nyilván a csajok miatt.

Világos, hogy miattuk telt meg dugig, a végfelé kizárólag protekciókat engednek be, nekem meg nincs protekcióm. Nem érsz oda időben, akkor ne is menjél. Vagy odamész korán, vagy nem jutsz be, viszont fölösleges korán odamenni, mert akkor még nincs semmi, teljes kihaltság, maga a halál, de ha nem elég korán érkezted, később már nem érdemes. Most vegyük azt a változatot, hogy odaérek.

Odaértem, megváltom a belépőt, egy tízes ugrott, na jó, keresek magamnak helyet, ilyenkor akad bőven szabad asztal, lezöttyenek a valagamra, sört rendelek, ülök, nézelődöm, és mit csinállok? Unatkozom. Azt csináltam, hogy elmondhatatlanul unatkoztam. Nem történik semmi, irtózatosan unalmas, ez a legkevesebb, ami elmondható. A csajozásról.

Ugyanis szó szerint nincs semmi, aztán amikor van maga a dolog, akkor sincs, és ez a csajozás. Ami miatt odamentem. Elképzelhetetlen mértékben sivár dolog csajozni. Egyedül csináltam, szeméremből, biztos szégyelltem.

Magam előtt is, nem bírom ki, nem vagyok képes megállni, hogy ne menjek oda, ne csa-

jazzok, de hát mások mit csinálnak, nem csajoznak? Ül otthon a többi, és kibírja? Reszjöl egyet, és már meg is van? Azonnal kihozták a sört, hozza a pincér, ő is unatkozik, felét kitölti, akkor nekifog a sör szorgalmasan melegedni, lemegy a hab, lassacskán elpattog, nyugodtan hozhatta volna később.

Nem mintha akkor nem melegedett volna be, később is bemelegedik. Felforrósodott. A bejáratnál testes öregember vizsgálta a belépőjegyeket, szombat esténként mindig ugyanaz a, mondjuk, Károly bácsi. Mindenki Károly bácsizta nyalázásból, pedig nem látszik rajta, hogy bárkit is megismerne a Károly bácsizók közül ez a Károly bácsi. Kivéve én.

Engem biztos nem ismer meg, igaz, nem is Károly bácsizom, pedig szívesen Károly bácsiznék, ha úgy jönne. Nem úgy jön, őszintén megmondva irigyeltem ezeket a Károly bácsizókat, csak úgy Károly bácsiznak, gátlás nélkül. A fal melletti asztalok foglaltak, az egyik oszlop mellett ülök, inkább mögöttem, innét nem sokat lehet látni. Az oszlopot mindenképp, meg a zenekar csücskét, itt találtam helyet, mit csináljak. Hopp, egy szabad hely, gyorsan ideülök, amíg más el nem foglalja. Leülök, felálltam.

Felálllok, meglepő könnyedre sikerült, elég magabiztosan, hátralököm a széket, beleiszom a sörbe, kimegyek, közben igyekszem körülnézni. Nem is borult fel a szémem, ügyes, de nem feltűnően az, pedig azért keltem föl. Megyek ki, nézelődöm, keresztül a termen az asztalok között, azért állok fel, hogy feltűnjek, mi másért lenne érdemes még fölállni, a hazamenésen kívül. Azon kívül, hogy tényleg mindörökre lelépjek innen a francba. A bejáratnál alumíniumbilétát kell kérni, ha véletlenül nem kéred el a bilétát, nem enged vissza a kövér, magyarázhatod neki. Hogy bent forr

Kedves
Olvasó
Tanulók!

Ritkán írom le irodalomról szólva ezt a minősítő jelzős szerkezetet, de most nem tudok kifejezőbbet: nagyon szép vers **Tóth Krisztina (1967) Könynyű poggyász** című költeménye. Talán azért, mert egyszerű és szép képekben, tömör, egyértelmű nyelv segítségével fejez ki érzelmeket.

Értelmezétek a könnyű poggyász-metaforát! Mit jelent?

Az emberi szív rejtelméről szól **Kukorelly Endre (1953) TündérVölgy** című regénye is. Benne az az érdekes, hogy 19. századi szövegköziség jellemzi. Nézzetek utána ennek a 19. századi hagyománynak! Mit jelöl a cím, TündérVölgy a 19. századi irodalomban?

Jó munkát! Várom a megoldásokat, véleményeket!

Bence Erika

a söröd. Megnézem magam mindenesetre a tükörben.

Ha már idejöttem. Bevonulok a vécebe, azzal is telik az idő, vizsgálgatom magam a tükörben. Ha más nem vizsgálhatja magát. Így és így, profil, félprofil, működik-e a dolog, mármint hogy én, kinézek-e valahogy, próbálok kideríteni a működést. Vizsgálat, alapos és reménytelen, sehogy nem tudom megállapítani a megállapítandókat. A nyakkendő ferdesége, még elmegy, azt hiszem, ez a nyakkendő. Szűk az ingem nyaka, ha kigombolom, ráhúzom a bogot, nincs fulladás, előbb vagy utóbb úgyis lecsúszik megint, kezdődik előlről. Meghúzod, kilazul, fölkel, kimész.

És biléta. És megnézed. Meghúzod közepekre, mégsem fulladhatsz meg a nyakkendődtől csajozás közben. Viselkedsz te most, moderárod magad. A falakon barnára pácolt, piszkos, vállmagasságban elfeketedett lambéria, amikor abbamarad a zene, a plafonra szerelt ventilátorok összekavarják a cigarettafüstöt az izzadságszaggal. A lányok párosával érkeznek, zárt csoportokba mintegy tömörülve, lányfalanx, tripliszeket rendelnek, aztán gondosan nem néznek körül, semerre se, csakis egymásra koncentrálnak vadul beszélgetnek, mintha azért jöttek volna. Végre egy hely, ahol ő beszélgethet. Arra figyel, hogy ne figyeljen.

Éppen ide, hogy azt a fontosat megbeszéljék, kizárólag ezen a helyen tudják megbeszélni. Valószínűleg így is lehet különben, nyugodtan kibeszélnék mindent, én meg közben viselkedem, jobb híján. Igazuk van abban is, hogy tripliszeket isznak, legszívesebben én

Tóth Krisztina

A könnyű poggyász

– dalocska –

Lengyel Péternek

*Én a szálakat az istennek nem tudom.
Sem fölgombolyítani, sem elengedni, nem.
Könnyű poggyászom sose lesz már
e földön. Pedig az mindig kellhet.*

*Akinek gyereke van: az könnyű poggyász.
Nélküle ne nagyon éljen, jó ha tudja.
Egyéb tudásunk birtokában
minek a szobanövény, a kaspó:*

*csak a víz benne, mint a könnyek.
Nem is szólva a lexikonokról,
tubusos hajfestékről az első
ősz szálak ellen. Ésatöbbi.*

*Álmok, álmok: hova is gyömöszölnénk
annyi sok érintést meg arcot,
szép csobogást. De egyetlen
álmot azért, ha mégis, a fiamról*

*vinnék: semmi, csak ül és bámul.
Beszélni sem tud még, de én
követem, ígérje meg, hogy
én halok meg előbb –*

is tripliszeket rendelék, ha nem volna annyira gáz tripliszeket rendelni.

Egy férfinak. Kénytelen vagy férfiként viselkedni, azért jöttél ide, már azért, hogy idejöttél, férfi besorolást kapsz, esetleg nőit, abban az esetben, ha úgy jöttél ide, csakhogy te férfinak jöttél. És mindennek.

Vagyis én. Ha nem viselkednék mindenáron, nem volna besorolás, inkább tripliszeket rendelék, az legalább nyugodtan melegedhet, édes is, igaz, hogy ragad. A mellettem levő asztalnál három lány, engem nem látnak, de nem az oszlop miatt nem vagyok nekik ott. Pedig ott vagyok, előbb még meg is néztem magam a tükörben, hogy vagyok-e.

Ahhoz nem tudom, mit kellene csinálnom, hogy számukra is ott lehessenek, nekik is úgy tűnjön föl, inkább nem is csinálom azt a valamit, hanem ülök az asztalomnál, és megnézem az órán az idő múlását. Lassan nézem, hogy azzal is múltam, pillantást vetek a karórára, fontos nekem itt ülni, remélem, látszik rajtam, remélem, látjátok, van rá okom, legalább annyi, már ebből a megfontolt pillantásból is kitűnik, mint a többi baromnak, sőt több. Sörözök, és ez még igazából nem elég, mert úgy iszom, annak megfelelően. Ennek Szóval megfelelően.

Nem azért, mert nem szerettem volna csinálni azt a megfelelőt, hanem mert nem tudtam, mi az. Ijesztő, ijesztően jó, veszélyes, abszurd, bizonytalan, nem kívántam semmit, nem reménykedtem semmiben, és nem. Megnézem az órát, végül is mi a probléma, nemigaz, csajozok, vagy nem? Hát nem, ezt csak zárójelben mondom. Iszom a sörömből, rossz, nem vagyok szomjas, mégis megittam. A forró sört. És nem féltem semmitől. Az egyik feláll, indul kifelé, leszaladt a harisnyáján a szem, majd a mosdó tükre előtt észreveszi.

Most még nem úgy megy, még úgy megy, hogy nem, öntudatosan lépeget. De maximális, ennél öntudatosabban képtelenség. Levakarom a sárpöttyöket a cipőmről, gondosan letörölöm a zsebkendőmmel, ezzel aránytalanul kevés idő múlik el. Egy perc.

Egy perc se. Ha lassabban töröltem volna, még az is mérhetetlenül rövid, itt nem telik az idő, és a lányok, végig így lesz, pedig egymás közelében ülünk több mint három óra hosszat, egész este ide se néznek. Egymást nézik, ha meg egy még nálam is 1 fokkal szerencsétlenebb fajzat mégis fogja magát, odalép az asztalukhoz, hogy táncolni kérje egyiküket, az csak megrázza a fejét. Úgy, hogy föl se néz. Úgy rázza, hogy nem tudod, most igazán ráz vagy nem. Én meg végképp nem megyek oda, tanulván az esetből.

Más kárán. Ezek után menjek oda, de hogyan. Előbb még az következik, hogy észre se veszi, sokáig eltart, áll az asztaluknál a nyomorult, és nem veszik észre. Legalább odament, igazából ez az első felvonás, veszi a bátorságot, mert az is csajozik, sőt mintha valami versenyféleség alakulna köztünk, hogy ki a hülyébb.

Szerintem ő. Hülyeségben versenyzünk. Én hülyeségben versenyzek bárkivel. Melyikünk idéetlenkedik jobban csajozásnál. Amikor eldolog onnan, a lányok le se jelzik egymásnak, annyira elégedettek a jelenettel, azzal, hogy így nem vesznek tudomást. Nem jött be a gyereknek, el van intézve, legalább próbálkozott, én meg miért mentem oda egyedül.

És akkor már miért nem mentem oda, ha egyszer odamentem. Megbeszéltem az Onodi Gyurival, hogy megyünk csajozni, tényleg el is mentünk, és ott ücsörögtünk, mint két ökör? Beszélgettünk valamiről, és ez volt az? A csajozás? Ülsz egy asztalnál, nézelődsz, belekortyolsz a döglött sörödbbe, állati unalmas, nincs

vége, aztán hirtelen vége, pont amikor nem kéne, annyira rémisztő hirtelenséggel, kész, ruhatár, kabát. Forgóajtó.

Kullogok hazafelé, várom a villamost, nem mertem szólni annak a lánynak, akivel utoljára táncoltam, mert mit mondjak neki. Szólhattam volna, szerencsétlenkedünk a pulnál a tömegben, nem szólok, nincs semmi esély, annyi az esélyem, hogy beleizzadhatok a nejloningembe. Bele is izzadtam. Nem jutott eszembe, hogy mit mondjak, ez lehetséges? Nem jutnak eszembe a szavak? Nem voltak barátaim?

Lehet, hogy nem. Ha mindenfélét összeolvasol, körülbelül tudod, mert leírják neked, mi a barátság, ezért aztán nem is annyira igyekszel, olyan reménytelen ezeknek a leírásoknak megfelelni. Egy leíráshoz képest én véletlenül vagyok olyan. Olvasok mindenfélét összevissza, ehhez képest csak körülbelül tudok bármit, és alig vagyok képes bármit megfeleltetni annak, amit olvasok. A lányoknak édespizkos illatuk van. Ezt tudom.

Ezt érzem, ugyanaz az illat, egyfajta, mert egyfajta kölnit használnak, azt használják, ami a divat, a divatost veszi mindegyik, és reggel, mikor eszébe jut, vadul magára lötyköli a fürdőszobában. Percekig áll dermedten, tágra nyílt szemmel a tükör előtt, nyomkodja az arcán a pörsenéseket, és igazán, miért jönne el onnan, abból a rohadt fürdőszobából, miért nézne azon túl máshová, azon a kétségbeesett tükörképen kívül.

Akárhova, mert minden úgyis mitesszer. Boldog mitesszer. Boldog pattanások. Dögölj meg, boldog pattanások. Kisujjkörömnyi zsírfolt a köpenyén, a mellénél, vagy tejfolt, olyan, mintha a tej átütötte volna a blúzát. Úgy nyomorgatja az arcbőrét, azzal az elszántsággal, mint a többiek. Neki is ugyanaz a fajta kölni kell, mint a többinek.

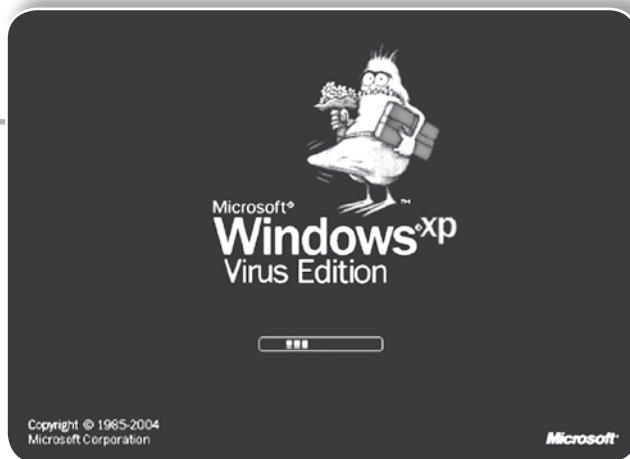

Ingyenes víruskereső a Microsofttól

A Microsoft jövőre teszi elérhetővé ingyenes víruskeresőjét, ami átrendezheti az antivírus szoftverek teljes piacát.

Az IDG News Service információ szerint a Microsoft jelentős lépésre szánta el magát, legalábbis ami a víruskeresők piacát érinti. A cég ugyanis úgy döntött, hogy a körülbelül két évvel ezelőtt megjelent Windows Live OneCare termékének forgalmazását 2009 júniusában megszünteti. Azonban ez korántsem jelenti, hogy a Microsoft felhagy a vírusvédelem területén eddig folytatott fejlesztéseivel. Sőt az eddigieknél sokkal szélesebb felhasználói köröket célozta meg, hiszen úgy döntött, hogy a jövő évben egy teljesen ingyenesen használható antivírus alkalmazást tesz elérhetővé a Windows operációs rendszerekhez.

Az új biztonsági alkalmazás fejlesztése jelenleg Morro kódneven fut. A tervek szerint a szoftver valamikor 2009 második felében kerülhet rá a számítógépekre, és attól kezdve az online OneCare értékesítése fokozatosan megszűnik. Az elérhetővé vált információk alapján elmondható, hogy a Morro fejlesztőinek célja az eddigieknél kisebb erőforrási igényű rendelkező víruskereső létrehozása. Az új alkalmazás fontos jellemzője, hogy az a kártékony programok (vírusok, trójaiak, férgek, kémprogramok, rootkitek stb.) elleni védelmet szolgálja, és nem tartalmaz olyan funkciókat, mint például a tűzfal, a rendszerfenntartás vagy

Nem ilyen lesz, ez csak egy „lelkes” illusztráció...

a biztonsági mentés. A Microsoft hangsúlyozta, hogy a OneCare-felhasználók minden támogatást meg fognak kapni az előfizetésük lejártáig.

A Microsoft 2006 májusában némileg felpezsdítette az antivírus-termékek piacát, amikor a OneCare értékesítését megkezdte az Egyesült Államokban. Akkor a biztonsági cégek attól tartottak, hogy a vállalat élni fog a PC-k esetében meglévő „hatalmával” a védelmi megoldásának népszerűsítése érdekében, azonban az idők során kiderült, hogy igazán jelentős mértékben nem tudta megrengetni a legnagyobb riválisainak (például a Symantecnek vagy a McAfee-nek) az eladásait.

Az ingyenes víruskeresővel kapcsolatos hírek azonban újra aggodalmakat válthatnak ki a biztonsági cégek körében. Egyes elemzők szerint a Morro érzékenyen érintheti többek között a Symantec, a McAfee, a Trend Micro stb. piaci szereplését is. Az amerikai PC World úgy látja, hogy egy ilyen víruskereső – annak ellenére, hogy pontos technikai részletek még nem láttak róla napvilágot – kielégítheti az otthoni és a kisvállalati felhasználók igényeit.

SanDisk: 8 gigás Sansa Clip

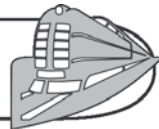
Érdekes ellentét övezi mostanság a hordozható multimédiás lejátszók piacát. A flash-alapú tárhelyek folyamatosan fejlődő gyártástechnológiája és csökkenő gyártási költségei révén egyre több adatot vagyunk képesek tárolni, több ezer-tízezer zeneszámot is magunkkal cipelhetünk, ha épp erre vágyunk. Eközben pedig maguk a hardverek egyre kisebbek lesznek, szinte állandó figyelemmel kell kísérni meglétüket, nehogy elhagyjuk a féltett kis masinát.

A Sansa Clip tökéletesen beleillik az előbbi jellemzésbe, hiszen a napokban rántották le a leplet a 8 GB-os verzióról. A kizárólag fekete színben forgalomba hozott lejátszóra így akár 4000 dalt is rámásolhatunk, melyek MP3, WMA és WAV formátumúak lehetnek. Elődjeihez hasonlóan az FM-rádió és a diktafonfunkciók is beletartoznak a repertoárba.

A mindössze 25 grammot nyomó Sansa Clip OLED kijelzőjének hála, nem kevesebb, mint 15 órás lejátszási üzemidőt képes biztosítani tulajdonosa számára. Nem is rossz paraméter ez egy 100 dolláros MP3-lejátszóért, mely hamarosan a boltok polcaira kerülhet.

UTAZZ VELÜNK!

Kairó színes forgatagában

Múlt és jelen varázslatos találkozása; magával ragadó, színes forgatag; bepillantás az iszlám titokzatos világába – mesélhetnék minderről, három egyiptomi utamra emlékezve.

Az első egyiptomi férfi, akivel találkoztam, egy hollywoodi színész volt. Eddie Murphy. Azaz az ő hasonmása. A repülőtéren várt egy táblával a kezében, amelyen az én nevem állt. Hamar kiderült, hogy a hasonlóságra nemcsak én figyeltem fel. „Eddie vagyok, Isten hozott Kairóban” – üdvözölt a fekete fiú. Nagyon színes etnikai közösség él itt. (S mint utóbb kiderült, békében.)

*

Ha kiteszem a lábam Európából, mindig viszek magammal gyomorfertőtlenítőt. Eddig minden bajt sikerült is távol tartanom. Ebben természetesen az is közrejátszott, hogy a következő szabályokat betartottam:

- Nem iszom csapvizet, még fogmosáshoz sem használom.
- Bármilyen ínycsiklandozó keleti finomságok készülnek az utcán, nem eszem belőlük.
- Szívélyes kínálás ellenére sem fogadok el jeges italt. Kávét, teát viszont boldogan szürcsölök minden boltban.

A világ egyik legszebb táján vagyunk, nem érdemes kockáztatni, hogy öt percre se távolodhassunk el a mellékhelyiségtől...

*

Az árak itt különösen alakulnak: soha nem derül ki, mi mennyibe kerül, csak az, hogy én mennyit fizetek érte. Így alkudjunk, mindenhol, mindenre! A kereskedők nem bántódnak meg, sőt, el is várják, hiszen ez lehetőség a kommunikációra. Én mindig kitalálok egy, a portékához kapcsolódó történetet, például az ékszerbolt-tulajdonosnak előadom: az előző helyen azt, amire éppen alkuszunk, ajándékba akarták odaadni, de én nem fogadtam el, mert hozzá akartam jönni... Rendszerint óriási sikerem van, ami jól tesz a hiúságomnak, no meg a pénztárcámnak. Itt olyan elképesztő dolgokra is alkudni kell, mint a taxitarifa vagy a buszjegy!

*

Műemlékek, múzeumok környékén, s mindenütt, ahol külföldiek felbukkanása várható, mozgóárusok állnak lesben. Amint megérkezik egy csoport, támadásba lendülnek, azaz számukra szokatlan

heveséssel próbálnak minket meggyőzni: vásároljunk – a többnyire hamisított – ajándéktárgyakból, kóstoljunk bele a tevegélés gyönyöreibe. Előfordulhat, hogy valamit ajándékként próbálnak ránk tukmálni, vagy felajánlják, hogy csak egy próbakört tegyünk a tevével. Ne fogadjuk el, mert valójában egyik sincs ingyen! Ők ugyanis ebből élnek, ezért nem haragszom rájuk, viszont nagyon határozottan utasítom vissza ajánlataikat.

*

Egyiptom toleráns iszlám ország, sok turista látogat ide, ám az itt élők számára így is kihívás a találkozás európai nőkkel. Férfi nélkül utaztam, úgy öltöztem, ahogy itthon is szoktam kánikulában, s ha az utcán muzsikáltak, barátnőimmal engedtünk mozdulni vágyó csípőnknek: rövid bemutatót tartottunk hastáncstudásunkból. A helybéli férfiak huszárosan oldják meg a helyzetet. Mivel tisztességes nő ilyeneket nem csinál, hogy mégis szerethessenek, tisztelhesenek és egyáltalán, szóba állhassanak velem, egyszerűen férfi számba vesznek (persze nem minden értelemben): maguk köré invitálnak teázni, megkínálnak vízipipával.

Sz. M.

Növények, babonák (3.)

Külföldi hiedelmek

Egy német hiedelem szerint az őszi kikerics megjósolja, milyen termés lesz jövőre: ha csak négy szirma van, az a rossz, ha viszont hat szirma fejlődik a virágnak, az a jó termést jövendőli. Ugyancsak Németországban fordul elő, hogy egy-egy éltebb tölgyet boszorkányfának tartanak, amely alatt nem tanácsos éjszakázni. Ugyanakkor kissé ellentmond ennek egy másik hiedelem, amely szerint a tölgyfa levelei elűzik a démonokat és a boszorkányokat. És hogy jószoltak a mogyoróbokor

babonája segítségével? Ha a korán beköszöntő őszi sok rajta a mogyoró, akkor a következő évben sok gyermek születik házasságon kívül. Érdekes a cickafarkról szóló mese is: Akhilleusz egyetlen sebezhető testrészét, nevezetesen a sarkát, ezzel a nálunk is gyakori növényvel gyógyította. Így aztán mi más lehetne a tudományos neve, mint Achillea? Az új-zélandi maorik hite szerint az elhalt emberek lelke a pohutukawafa (új-zélandi karácsonyfa) gyökerein át jut el a tengerbe. Az ausztrál

bennszülöttek viszont ugyanezt hiszik az eukaliptuszfáról. Vajon mit tett egy ókori görög, ha kiakarta űzni testéből a gonosz démont? Egyszerű: a pünkösdirózsa gyökeréből letört egy darabot, és amulettként a nyakába akasztotta. A rossz szellemek távoltartására egyébként a fekete hunyort is használták. Aki pedig házatól akarja távol tartani a bajt, az tegyen fagyöngyöt a bejárata fölé!

A postaláda múltjáról

Kévesen gondolnák, hogy a mai postaláda egyik elődje két megjelölt lapos kő volt: a holland tengerészek ezek közé rakták hozzátartozóiknak írt leveleiket a távoli Jóreménység-foknál, a mai Fokváros közelében. Az Afrikát megkerülő hajók a 17. században itt kötöttek ki, hogy ivóvízzel és friss élelemmel töltsék fel készleteiket. A kapitányok a szikladarabok közül kivették azokat az írásokat, amelyeknek címzettjei „útjukba estek”, és ezeket magukkal vitték, hogy eljuttassák az otthoniaknak.

Európában először Franciaországban honosodott meg a postaláda. Az első szögletes levélgyűjtő szekrénykéket 1653-ban Párizsban szereltette fel egy vállalkozó, aki Petit Poste néven magánpostát szervezett. Ezek zárral ellátott faládikók voltak, tetejükön a mai szavazóurnákéhoz hasonló nyílással. Ezeket kerítésekre vagy házak falára erősítették. Az új rendszer megijesztette a

küldöncöket, akik féltették az állásukat. Ezért egereket tettek a Petit Poste gyűjtődobozába, az állatok pedig összerágták a leveleket. Emiatt az emberek elvesztették a postaládák iránti bizalmukat.

Érdekességek a kelmék világából

Kévesen tudjuk, hogy egy-egy textília elnevezése honnan is ered. Nos, lássunk néhány példát:

– A **batiszt** egy Baptiste nevű, 13. században élt cambrai takácsról kapta nevét. Állítólag ő készítette el először a finom szövésű vászonanyagot.

– A **muszlin** Mezopotámia egykori kereskedelmi és kelmegyártó központjáról, Moszul városáról kapta nevét.

– A **damaszt** szó, és a kelme készítési módja a szíriai Damaszkusz városból ered.

– A **szatén** szó a kínai kikötőváros, Citung arab nevének (Zaitun) állít emléket, ugyanis ebből a városból szállították a világ minden tájára ezt a kelmét.

– A **taft, tafota** a perzsa taften igéből ered. Az ige jelentése: sző, fon, de jelzőként használva jelenthet fényeset is.

– A **tüll** szó, a könnyű kelme készítéséről híressé vált város, Tulle nevéből vált mindennapossá.

Sz-s

Bölcsességek – fogadd meg!

• Ha akaratgyenge vagy, ne arra tégy fogadalmat, hogy ezentúl naponta fogat mosol, hanem, hogy soha többé nem mosol fogat!

• Egy könyv nem attól lesz a tied, hogy megveszed, hanem, hogy elolvasod.

• A dohányzás nem jellemhiba, csupán túlbonyolított öngyilkosság.

• Aki üresnek tartja az életét, nem árt, ha olykor-olykor körülnéz a fejében is.

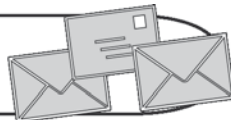
• A szorgalom a tanulásnak az a része, amit akkor tanulsz, amikor már nincs kedved tanulni.

• A boldogságot nem ott kell keresni, ahol képezed, hanem ahol van.

• A csend arra jó, hogy az is megszólalhasson, aki különben sosem jutna szóhoz.

• Megfigyelted? Tanulás előtt sokkal gyakrabban kapsz ötöt, mint tanulás után.

T-z

November 27-én az állatkertben voltunk. Laci bácsi, aki a kigyókról gondoskodik, előadást tartott nekünk a hüllőkről. Megígérte, hogyha jók leszünk, megismogathatunk egy siklót. Mivel jók voltunk, betartotta ígéretét. Hozott egy királysiklót. Mindenki megismogatta. Azután megnéztük a mosómedvét is. Nagyon szeretünk volna neki enni adni. Megkérdeztük Mirjana nénit, hogy mivel etethetnénk meg. Megtudtuk, hogy a mosómedve mindenevő. Egyikünkénél volt egy mandarin, amit gerezdenként adtunk oda neki. Sétánk során találtunk egy kiskutyát is. Sokat játszottunk vele. Jókat fogócskázott velünk. Elidőztünk még a papagájok ketrecénél is. A kiskutyával le is fényképeztünk. – **Imamović Inesz, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

A Jó Pajtás sakkversenyén

A dáról öt tanuló vett részt a Jó Pajtás apatini sakkversenyén: Balog Virág Ákos, Bajusz András, Kocsis Arnold, Virág Attila és én, Könyves Lilla. Amikor megérkeztünk, meleg teával és kiflivel fogadtak minket. A verseny egy órával később kezdődött. Mivel több fiú versenyző volt mint lány, ezért ők a nagytermet kapták, mi, lányok pedig egy kisebb tanteremben versenyeztünk. Összesen hét meccset kellett lejátszani. Ezek között pedig mindig volt 5–10 perces szünet. Az első három játszma után ebédelni mentünk.

Azután visszatértünk az iskolába, és folytattuk a sakkozást. Érdekes volt számomra, hogy minden korosztály jelen volt az első osztálytól a nyolcadikig. Senkinél sem tettek különbséget a játékban. Ha valaki elveszített egy játszmát, akkor olyan ellenfelet kapott, aki előzőleg szintén veszített. A nyertesekkel a nyertes játszott. Az eredményhirdetés után mindenki hazaindult és büszkélkedhetett saját eredményével.

**Könyves Lilla, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

November 22-én Zentán rendezték meg a III. Bolyai Emlékverseny ünnepélyes eredményhirdetését. A verseny idei témája a következő volt: Fűben-fában patika. A pályázatra 175 irodalmi, zenei és képzőművészeti alkotás érkezett. A képzőművészeti kategóriában az alsósok közül Szalai Dávid, a hajdújárás Petőfi Sándor iskola negyedikes tanulója első lett. Különdíjat kapott a szabadkai J. J. Zmaj iskola 3. c osztályának egy csoportja: Györfi Tihamér, Imamović Inesz, Golić Attila, Pivártsik Nikol, Papp Iván, Sziveri Dániel, Besnyi Botond, Pető Dávid, Bencun Mia, Tót Andor, Vukov Johanna, Molnár Andor, Darazsac Diána és Tóth Johanna. A felsősök csoportjában különdíjas lett Bártol Brigitta, az EmArt Műhely növendéke. A képen Brigitta a zentai díjkiosztón. – **GME**

Szép hivatás

Riportalanyom, Tompa Oláh Rózsa ápolónő az apatini egészségházban. Kedves, jószívű és segítőkész.

- Mi ösztönözt arra, hogy ápolónő legyél? – kérdeztem.
- Először is az, hogy segítek az embereken. Az is ösztönöz, hogy az ellátás után boldogok, és ez örömet okoz.
- Milyen a munkád?
- Nem egyhangú, mivel nem egy, hanem több osztályon dolgozom. Ezért mindig van valami új.
- Milyen iskolát végeztél?
- Négyéves középiskolát, egészségügyi nővér-technikus szakot.
- Hogyan kell bánni a betegekkel?
- Szerintem az a legfontosabb, hogy az otthoni gondokat ne vigyük magunkkal a munkahelyre, mert a betegekkel megérintően kell bánni, hiszen nem szórakozni jönnek, hanem azért, mert meg szeretnék gyógyulni. Türelmesnek kell lenni velük, ez is nagyon fontos.

– Hogyan viselkednek a páciensek?

– Általában türelmesek és megértőek, ha sokat kell várniuk. De vannak olyanok is, akik ezt nem értik meg, és mindjárt nagy rumlit csapnak.

– Mióta vagy ezen a munkahelyeden?

– Négy éve dolgozom itt Apatinban, előtte Kanizsán a gyerekosztályon dolgoztam, csaknem négy évig.

– Milyen munkahelyi élményeid vannak?

– Amikor a sürgősségi osztályon dolgoztam, sok jó és rossz történt velem. Amikor pedig a teret jártam, sok emberrel ismerkedtem meg.

Én ugyan nem választanám ezt a hivatást, de véleményem szerint Rózsa munkája szép.

**Varga Szimóna, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Ada

A Cseh Károly iskola tanulói készülnek a Karácsonyi áhítat című műsorra. – **Nagy Stefánia**

Nagykikinda

November 14-e, a tolerancia világnapja. Ebből az alkalomból a Fejős Klára iskolában az első órán erről volt szó. A tanulók megnézték egy rövidfilmet, utána pedig beszélgették a témáról. Rájöttek arra, hogy mindenkit el kell fogadni olyannak, amilyen. Azt is megállapították, hogy számukra mégis a legtoleránsabb viselkedés az, amikor a tanár nem írja be a rossz osztályzatot a naplóba. – **Nagy Viktória**

November 17-én Kruševacon mérték össze erejüket a közsgéi úszóverseny legjobbjai. Kiss Krisztián hetedikes tanuló is részt vett ezen a versenyen. Nem sikerült ugyan helyezést elérnie, de ha kitartóan tovább edz, akkor az eredmény sem marad el. – **Sipos Alisza**

Zentagunaras

Mivel az idén van Karinthy Frigyes halálának 70. évfordulója, ebből az alkalomból az Október 18. iskola hatodikos és hetedikes tanulói faliújságot készítettek. Ezenkívül műsort is rendeztek az évforduló kapcsán. – **Ali Nikolett**

Az iskola tanulói néptáncot is tanulhatnak. A tanítás két csoportban folyik: a kisebb, azaz a Gézen-

gűz csoportba az óvodások és az alsósok tartoznak, a Pitypang csoport tagjai pedig a felsősök. A kicsik a tánc alaplépéseivel ismerkednek, persze a játék sem marad el, a nagyobb csoport tagjai szerelmi táncokat tanulnak. A próbák hetente kétszer vannak. – **Dudás Dominika**

Az iskolában klasszikus tánc-tanfolyam is van. Minden kedden és csütörtökön tart összejövetelt a Tangó táncklub. A tanfolyam résztvevői a december 21-i topolyai fel lépésre készülnek. – **Zabos Anita**

Az iskola három tanulója, Triznya Dóra, Nagy Edina és Homolya Evelin kosárlabdaedzésekre jár Topolyára. Az edzések minden hétköznap 6-tól fél 8-ig tartanak. Az edző Kujundžić Mirko. – **Homolya Evelin**

Szavalóversenyen

November 27-én iskolai szavalóversenyen vettem részt. A zsűritagok a tanító nénik voltak. Mindenki izgult. Amikor engem szólítottak, kiálltam a zsűri elé. Kicsit izgultam, még a lábam is remegett. A verset hangsúlyozva, lassan mondtam el. Végül az eredményhirdetés következett. Vártam, hogy a nevemet mondják, de hiába. Sajnos nem lettem díjazott. Egy kicsit szomorú voltam. Jövőre újra próbálkozom.

**Bencun Mia, 3. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

TESZT CSAK LÁNYOKNAK

Vannak-e szorongásaid?

Te talán észre sem veszed, hogy már ötödször sütöd át a hajad, mert úgy látod, folyton lapos marad. Vagy magad méregeted folyton a tükörben? Tudod, hogy hívják ezeket? Szorongások! Lássuk, neked van-e belőlük. De ne aggódj, mindannyiunknak megvannak a kis szorongásai. A baj csak akkor kezdődik, ha nem tudjuk kezelni őket, és túlnőnek rajtunk. Ebből a tesztből megtudhatod, veszélyesek-e rád nézve ezek a lükeségek.

Olvasd el figyelmesen a kérdéseket, majd igyekezz rájuk nagyon őszintén válaszolni.

1. Beállít anyukádhoz a barátnője. Mit mond rólad?

- a) Ez az én gyönyörű és okos kislányom! **A**
- b) Ez itt a lányom. De hogy a tiéd micsoda szépség! **B**
- c) Ugye mennyire hasonlít rám a lányom? **C**

2. A testvéred elhozza a legújabb barátnőjét. Erre te?

- a) Elrohanok szépítkezni. Nehogy már jobban nézzen ki, mint én! **B**
- b) Gatyába rázom magam egy kicsit, hadd büszkélkedjen velem a tesóm. **C**
- c) Nem izgat. Majd azt mondom, meg vagyok fázva, attól nézek ki rosszul. **A**

3. Hogy soppingolsz magadnak?

- a) Fel se próbálom, csak megveszem, legfeljebb másnap visszaviszem. **B**
- b) Magammal cibálom egy barátnőmet, hogy megmondja, jól áll-e a cucc. **C**
- c) Az üzletben billegetem magam egy kicsit az új cuccban, és figyelem a reakciókat. **A**

4. Bal lábbal ébredtél. Egész nap pocskéd kedved van. Mit csinálsz?

- a) Felveszem a legkedvesebb cuccom, hátha csodát tesz. **B**
- b) Semmit. Begubózom, és másnap reggelig fel se kelek. **A**
- c) Megmozgatom magam. A sport mindig jókedvre derít. **C**

5. Egy fiú azt mondja, hogy jól áll a hajad. Szerinted mit akar?

- a) Gúnyolódik. **A**
- b) Nem tudom, de hogy akar valamit, az száz százalék. **B**
- c) Egész jó fej. **C**

6. Mi a véleményed a fogyókúrákról?

- a) Többel is próbálkoztam. **B**
- b) Egészségesen táplálkozom. **C**
- c) Két tábla csoki után néha felmerül bennem, hogy talán kéne... **A**

Értékelés

Számold össze, melyik választ karikáztad be a legtöbbször.

Ha a legtöbb az A válasz:

Nem leszel így jó! Ha így folytatod, nagyon rossz útra tévedsz. Hajlamos vagy attól függővé tenni a napodat, hogy milyennek látod magad a tükörben. Elég, ha valaki csúnyán néz rád, és máris elbizonytalanodsz, pedig lehet, hogy egész más dolgon járt az esze. Ha valaki szépeket mond neked, azt hiszed, akar tőled valami szívességet, vagy hogy csak csúfolódik veled. Nehogy azt gondold, hogy ha megpróbálsz elbújni mások elől, akkor nem látnak. Nagyon is látnak! Egy sarokban kucorgó szürke, unalmas kis egeret látnak. Inkább gyere elő, és mutasd meg magad! Kápráztass el mindenkit! Tanuld meg szeretni magad!

Ha a legtöbb a B válasz:

Itt bizony nagy a baj! Azt hiszed, minden azon múlik, hogy nézel ki? A barátaid, szimpátiád, sokkal jobban szeretné, ha egy kicsit rájuk is figyelnél, és hagynád, engednéd, hogy ők pedig téged figyeljenek. Persze anélkül, hogy előtte gyorsan kiszaladj átöltözni... Ha egy nap nem kapnál dicséretet, elismerést, teljesen összehuhannál. Dobd el ezeket a gondolatokat, hiszen nem minden a külső. Keresd meg inkább a belső értékeidet, és fényesítsd azokat.

Ha a legtöbb a C válasz:

Teljesen oké vagy! Boldog embernek mondhatod magad, mert szereted azt, akit a legfontosabb szereted: ÖNMAGADAT. Ugyanis csak akkor vagyunk képesek másokat igazán és JÓL szeretni, ha magunkat szeretjük. Bár tisztában vagy a hiányosságaiddal, mégis túlsúlyban az erényeidet tartod számon. Nem rettegsz körömrágni a tükör előtt. Megértetted, hogy a szépség nem a külső, hanem sokkal inkább a belső kisugárzás.

„Kedves Bori Mária!

Én egy 14 éves lány vagyok. A problémám szerelmi. Jártam egy fiúval egy évvel ezelőtt (idősebb nálam 2 évvel). Szakítottunk egy nagyon csúnya veszekedés után. Később rövid ideig jártam néhány fiúval, de ezekből nem lett komolyabb kapcsolat. Sokat gondolok a volt fűmra, és rájöttem, hogy tévedtem, amikor szakítottunk. A szakításunk után a volt fűm nagyon szenvedett, mert én voltam az első komolyabb szerelme. Azt hallottam, hogy jár egy lánnyal. Most meg én szenvedek, állandóan ő motoszkál a fejemben, csak róla álmodozok. Hogyan tudnám visszaszerezni? Amikor a barátainál érdeklődtem róla, úgy viselkedtek velem, mint egy ellenséggel. Azt mondják, hogy tönkretettem őt! Amikor találkozunk, köszönünk egymásnak, de nem állunk le be-szélgetni. Már észrevettem, hogy nézni szokott, amikor azt gondolja, hogy nem látom, de amikor ránézek, elfordítja a tekintetét. Kérem, adjon tanácsot, mit tegyek, hogy újra vele lehessenek?!

Mimi”

Válasz:

Kedves Mimi!

Azt hiszem, te is tudod, hogy a szerelem nem múlik el pillanatok alatt. A fájdalom pedig igencsak rányomja a bélyegét az ember szívére, lelkére, testére, gondolkodására. Időre van szükségünk, hogy a szerzett lelki sebeink behegedjenek. Talán jó lenne, ha elgondolkoznál, mi van tulajdonképpen amögött, hogy vissza szeretnéd magadnak szerezni ezt a fiút?! Nem a pillanatnyi magány az, ami felé hajtsz? Vagy éppen az piszkál, hogy a nagy szerelem után ő magára talál, te pedig még nem?! Nem hiszem, hogy könnyen hozzá férközhetsz, hisz nagyon megbántottad, és kevés ember van, aki újra sorba állna azért, hogy fájdalmat okozzanak neki. Mégis, hogy megtudd, van-e esélyed nála, és tisztában láthasd a helyzetet, legjobb közvetlenül hozzá fordulni, és nem a barátain keresztül keresni vele a kapcsolatot. Sok minden rendelkezésedre áll a kapcsolatteremtésre: telefon, mobiltelefon, SMS, e-mail, sőt a Szia! utáni Hogy vagy? is, ami után a bocsánatkérés is következhet, amiért megbántottad. Ekkor elmondhatod azt is, hogy megbántad, amit akkor tettél. Amire nagyon is számíthatsz, az az ELUTASÍTÁS. Utána lehet még egy nagy adag kételkedés is. Lehet, hogy ő is bocsánatot kér tőled. Mindenesetre, mi szorítunk neked, hogy minél előbb tisztázd a helyzetet, és tiszta szívvel és lappal indulhass tovább, ha arra kerül sor.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves lány vagyok, és tetszik egy fiú. Nem merem megkérdezni, hogy járna-e velem, mert félek, hogy leégek. Mit gondol, leégés-e, ha a lány kérdezi meg a fiút, hogy akar-e vele járni, vagy ezt hagyni kell a fiúknak? Kösz a választ!

Be.Bi.”

Válasz:

Kedves Be.Bi.!

Mit kell a fiúknak hagyni, a leégést? Azt hiszem, eljött az idő, hogy egyenrangúan éjjenek le a lányok és a fiúk ilyen esetekben. Csak előtte jól mérjétek föl a helyzetet, hogy mutat-e az a valaki érdeklődést irántatok. Vigyázni kell, ne hogy rossz lóra tegyetek! Ha biztosak vagytok, hogy a szimpátiának tetszetek, hogy vonzódik hozzátok, nyugodtan megkérdezhetitek, hogy akar-e járni veletek, vagy inkább barátkozni, hogy jobban megismerjétek egymást. Utána meg kiderül, hogyan tovább. Mindenféleképpen a lehetőségek között ott van a kudarc és leégés is, mint ahogyan a siker lehetősége is. Én néha azt szoktam mondani, hogy ez is benne van a pakliban (a kártyákban, amelyet az Élet oszt nekünk).

„Kedves Bizalmas sorok!

Teljesen magam alatt vagyok, és ezért írom ezt a levelet. 14 éves vagyok, és szeretek egy fiút, aki 1 évvel idősebb nálam. A gondom az, hogy sehogyan sem tudom felhívni magamra a fiú figyelmét. Ha köszönök neki, nem köszön vissza. Nem tudom, miként tudnám elérni, hogy legalább köszönjön!? Ez már jólesne. Ha még barátok is lehetnének... Csúcs! Nem tudom, segítene-e, ha levelet írnék neki. Félek, hogy mindenkinek mutogatná, és mindenki rajtam szórakozna. Persze más lenne, ha névtelenül írnám meg a levelet, de akkor nem tudná, hogy kitől kapta!? Ugyanakkor van egy másik fiú is, aki tetszik, aki sokkal idősebb nálam, de ez nekem nem számít. Melyiknél lenne több esélyem? Melyiket választom? Melyiknek tetszhetnék jobban? Help! Help!

Miss Teen”

Válasz:

Kedves Teen!

Azt hiszem, hogy most nagyot fogsz csalódni bennem. Én úgy látom, hogy te, egyik fiúnak sem vagy az esete, hisz eddig nem sikerült egyik figyelmét sem igazából föl hívni magadra. Neked is csak azt tanácsolhatom, hogy: Ne szaladj olyan szeker után, amelyik nem vesz fel! Inkább jól nyisd ki a szemedet, hogy felfedezhesd azokat a fiúkat, akiknek te tetszel, akik köszönnek neked, akik örülnek annak, ha meglátnak, akik szívesen vannak a közeledben, akikkel te is jól érzed magad, akik, ha úgy gondolják, nem látod, a szemükkel kísérnek. Használj ki a barátnőid, barátaid, osztálytársaid jótékony közösségét, hogy elfelejtsd ezeket a nem neked való fiúkat! Ugyanúgy gyógyítólag hat, ha valamivel lefoglalod magad. Pl. nyelveket tanulhatsz, sportolhatsz, biztos, hogy az iskolai eredményességed is javulni fog, ha tanulsz is. (Itt a félév vége!) Kézművességgel is foglalkozhatsz, saját kezűleg készítheted el a karácsonyi, újévi ajándékokat, fenyődíszeket, ablakdíszeket stb. Hasznod is lehet belőle, hisz nem kell sok pénzt kiadnod ajándékokra. Ha ügyes vagy, és ötletesek a dolgaid, még el is adhatod őket. A szemed pedig jól nyisd ki, hogy megláthasd az igazit, akivel kölcsönösen vonzódtok egymáshoz, és előbb alakul ki köztetek meghitt, meleg közelség.

„Kedves Bori Mária!

Tizenkét éves fiú vagyok, és az a gondom, hogy annak ellenére, hogy erős szeretnék maradni, elsirom magam. Pl. ezt történt, amikor a lány, akivel elkezdtünk járni, szakított velem. Volt, hogy ha szomorú filmet néztem, elkezdtek folyni a könnyeim, és szorította a szívemet. Normális ez? Azt mondják, hogy a fiúk, férfiak nem sírnak. Kérem segítsen!

Tini S.”

Válasz:

Kedves Tini S.!

Ne félj, te egy teljesen normális, érző lény vagy! Sőt, sokkal jobb, hogy nem fojtod el az érzéseidet, hanem kimutatod őket, így nem rejtőzhetnek az úgynevezett tudalattiban, ahova a szakemberek szerint félretesszük az olyan érzéseket, élményeket, amelyek rosszak a számunkra. Azok meg ott gyűlnek, gyűlnek, aztán meg akarunk ellenére hatással vannak az érzéseinkre és viselkedésünkre. Igen bonyolult az emberi lélek! Nagyon is rendben van, hogy ha szomorúak lehagoltak vagyunk, ha fáj valamink, akkor sírunk. Ha örülünk, vidámak vagyunk, valami jó történik velünk, akkor meg nevetünk. Ha érzelmeiket csak akkor tudja a másik ember felismerni, ha kimutatjuk őket. Ha a társaink nem látják, hogy mi történik bennünk, velünk, tévesen viszonyulhatnak hozzánk, és félreértések sorozata indulhat meg. Különben azt is tudnod kell, hogy a serdülőkorra jellemző, az érzelmek, indulatok gyors váltása. Úgy is mondhatjuk, hogy a serdülők egyik pillanatban nevetnek, a másikban meg már sírnak. Ez azért történik meg, mert felborult a hormonok egyensúlya. Egészen addig jelentkezik, amíg be nem fejeződnék a serdülőkori testi változások, és ki nem alakul a fiúknál és a lányoknál is a hormonális egyensúly. Szóval: ha szomorú vagy és fáj, sírhatsz. Ha öröm ér, és vidám vagy, nevéss! Ez az élet rendje!

A sakkozás tudománya

Miska tulajdonképpen rendes fiú lett volna, ha nem vágott volna föl egyfolytában. Szóval hencegett, hogy hol fagyalt volt náluk ebédre, hol mókusdiót vagy kókuszdiót evett vacsorára, pedig mókusdió nincs is, mert a mókus is meg a kókus is mogorót eszik.

Hát én egyszer elmentem személyesen Miskához, hogy saját szememmel győződjem meg a náluk történő csodálatos eseményekről.

Miska örömmel és hencegve fogadott, elmondta, hogy éppen most ment el tőlük egy világutazó Afrikába, ahonnet tovább hajózik a Kongóország indiánjai közé. Hát ez sem volt világos, mert ha egy ország tele van indiánokkal, az nyilván nem kong az ürességtől.

Közben bejött a szobába Miska nagymamája két csupor tejeskávával – ami állítólag kakastejjel készült. De ennek semmi jele sem volt, sőt még kakas sem élt a parányi udvaron.

Miután azt a rendkívüli italt vagy ételt megittuk, az öreg néni fölszólított bennünket hogy játsszunk valamit.

Ez elég nehéz feladatnak tűnt, mert csak a két csupor maradt az asztalon. De az idős néni a segítségünkre sietett: azt tanácsolta, hogy sakkozunk. És be is hozott egy dobozt, amire fehér meg fekete kockákat pingált egy festőművész.

Én ugyan nem tudtam sakkozni, de ezt nem vallottam be. Mert nem jó, ha az ember nagyon hangoztatja a tudatlanságát.

Kiraktuk az asztalra a figurákat, de annyi volt belőlük, hogy csak egy lángelme tudott volna ezek között eligazodni.

– Te játsszál a fehér figurákkal – mondta Miska –, én meg játszom a többivel, ami marad.

Szóval Miska nagylelkű volt, de hamarosan kiderült, hogy fekete figurákból szinte ugyanannyi van, mint a fehérekéből.

– Rakjad fel őket, te vagy a vendég – biztatott Miska, de én elhárítottam a megtiszteltetést.

– Inkább te rakd föl, mert te vagy a házigazda – mondtam meggondoltan.

Erre Miska kissé elbizonytalanodott, megfogott egy lófejű bábút és gyors elhatározással behelyezte a sarokba. Akkor én is kerestem egy ilyen lófejűt, és a másik sarokba raktam. Aztán találtam egy szakasztott hozzá hasonlót, s azt az első lófejű mellé helyeztem. Ne álljon az árva egyedül. Majd kerestem egy harmadik lovat. De ilyen nem volt. Talán elveszett, vagy Miska zsebre dugta, hogy előnye legyen. Aránylag könnyen fölállítottuk a sakkfigurákat. Én Miska mozdulatait figyeltem, Miska az én eljárásomat.

Végre fölállítottuk az egész bagázst, aztán néztük egymást.

– Hát akkor kezdjél – mondta Miska, de én elhárítottam a megtiszteltetést.

– Minden kezdet nehéz – feleltem –, és valahányszor sakkozom, sokáig kell gondolkodnom az elején.

Erre Miska elszánt képpel a tábla közepére helyezett egy fehér fejű, fekete ruházatú figurát. Az volt a benyomásom, hogy ez a fehér babákhoz tartozik, a feje miatt, és Miska az én figurámmal lépett.

– No – mondom Miskának –, ez érdekes lépés. De nem egészen szerencsés.

Azzal az egyik lófejűvel leütöttem a fehér fejűt.

Miska meglepődött, majd a következő pillanatban az ő legmagasabb bábujaival ugrott ki, és levette a lófejűt.

– Így ni – mondta –, legalább egyszerűsödik a dolog. – Majd a jobb kezét védőleg az ugró magas bábu fölé helyezte, nehogy hozzányúljak.

Én azonban egy faragott, toronyszerű alakkal könyörtelenül leütöttem ezt a kiemelkedő alakot.

Miska elkeseredett.

– Látom, hogy erősen értesz a sakkozás-hoz – mondta –, de azért még van neked mit tanulni.

Azzal szemrevételezte a hadállásomat, rálelt a legmagasabb figurára, és egy alacsony fekete bábbal gyalázatosan leütötte.

Sírhatnékom támadt. Nem gyanítottam, hogy Miskának ilyen lépés eszébe jut. Leszedtem a fekete gyilkost egy hasonló alakú fehérrel, és elkiáltottam magamat:

– Sakk!

Ugyanis a felnőtt játékosok is gyakran kiáltoznak efféle lépegetés közben. Erre Miska megrémült, az egyik figurámat levette, majd visszakiáltott:

– Sakk!

Ennél a pontnál megpihentünk, mert nem tudtam elképzelni a folytatást. Tanácstalanul hallgattunk. Akkor Miskát váratlanul megkérdezte az apja:

– Te mióta tudsz sakkozni?

Miska felém bökött:

– Ő tud, én csak tanulok tőle.

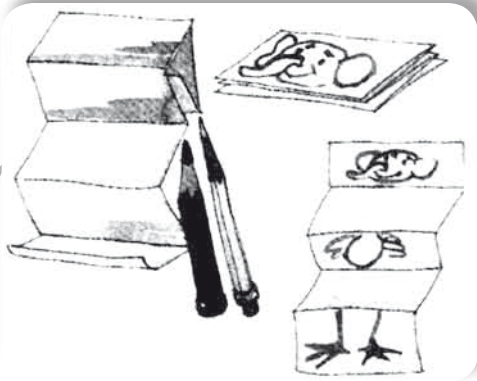
Erre zavartan megjegyeztem:

– Én pedig Miskától akartam megtanulni.

Hát így állunk. Én olyan lettem, mint az a bábu, amelyiknek sötét volt az öltözéke, és köröskörül fehér a feje.

Nyilvánvaló lett, hogy két tudatlanból sohasem lesz tudós. Bármennyit is tanulnak egymástól.

Játsszunk mást!

Fura figura

Ehhez a játékhoz nem kell más, mint egy pár jó barát, egy hosszúkás alakú papír és néhány színes ceruza. A cél, hogy a végén mindenki jót nevéssen a vicces figura láttán. Előre megbeszélhetitek, ki melyik testrészt választja.

Az első játékos a lap tetejére megrajzolja a figura fejét, úgy, hogy senki se lássa, majd a rajtot hátrahajtja, de egy picit részletet átvezet a következő játékosnak. Így tudja a rajtot folytatni. Ha kevesen vagytok, többször is körbeadhajtok a papírt!

Forgolódsdi

Szobai játék. Négy székkal körülhatárolunk egy kb. 4x4 méteres területet. Négy játékost választunk, hátukra egy-egy cédulát tűzünk, melyre egy szám van felírva. A saját számát mindenki ismerheti, de három játékosársát nem. Rajtjelzésre a játékosoknak úgy kell forgolódniuk, mozogniuk a kijelölt játéktéren belül, hogy saját számát mindenki védje, de a másik három társát leolvassa. Ha valakinek sikerül egy számot elolvasnia, akkor azt hangosan bekiáltja. Ha valóban ez a szám, akkor a leolvasott játékos kiesik. Az utoljára bent maradó a győztes. A játékot nehezíthetjük, ha a cédulára nem számokat, hanem könyvcímeket, virág-, állat- vagy személyneveket írunk.

ZSIBONGÓ

Talentum, zseni, géniusz

A **talentum** szó manapság tehetséget jelent, olyasmit, hogy valaki egy bizonyos területen valami rendkívülit – vagy legalábbis különöset, érdekeset, értékeset – képes alkotni.

A szó a görög talantonból származik. A talanton Homérosz idejében mérlegtányért jelentett, de később a súlyt jelentette, azt, amit a mérlegtányérra helyeztek. Az athéni talanton 26,2 kg-nak felelt meg. Egy ilyen súlyú ezüstrudat szintén így neveztek.

A **zseni** szó régebben egyjelentésű volt a talentummal. Így nevezték például a németben – Genie – azokat a csapatokat, amelyek sajátos technikai tudással, képességekkel tűnhettek ki, vagyis árkászokat, utászokat.

A zseni szó a latin **geniusra** vezethető vissza. Ez amolyan családi védőszellem volt. A géniuszt a rómaiak előbb kígyónak, majd férfialakban képelték el. A háziúr géniuszának áldozatokat mutattak be, fel is esküdtek rá. Helyeknek, csapatoknak is megvolt a maguk géniusza, végeredményben szelleme.

Mi a búzakorpa?

A búzamazag lehántolt héja a barnás színű búzakorpa. Ha ezt nem őrlik meg együtt a maggal, az világosabb színű lesz. A barna, fekete kenyerekben bőven van korpa, ez véd bennünket a rosthiányos táplálkozástól. A búzakorpa kalóriaszegény és rostgazdag anyag, naponta 1-2 kanálnyi fogyasztása – gyümölcsjoghurtba, müzlibe vagy süteménytészta keverve – nagyon egészséges.

D-k

Vagyon

Talán nincs ember, aki ne szeretne gazdag lenni. Ez nem is lenne baj. A baj az, hogy ezalatt többnyire anyagi gazdagságot értenek. Általános fölfogás szerint az gazdag, akinek drága autója van, nagy háza, sok pénze és Floridára vagy a Fülöp-szigetekre jár nyaralni. Egy régi szép közmondás szerint azonban gazdagnak is kettő az orra lyuka, mint a szegény ember disznájának. Mert ugye, akinek pénze van, az még amiatt nem különb ember, nem is jobb, eszesebb, becsületesebb. Az ilyen gazdagság inkább gond lehet, hiszen jó szolgáló az, de rossz uralkodó, mert nem

a pénz teszi a boldogságot, kiegyensúlyozottságot. Kellemes, ha az embernek telik erre-arra, de becsületet, boldogságot, egészséget, tiszta szívet pénzen venni nem lehet. Közmondásaink ebben egészen egyértelműen fogalmaznak: leggazdagabb, aki semmit sem kíván. Azt nem lehet zsarolni, nem lehet kibillenteni lelki egyensúlyából. Ráadásul az anyagi gazdagságot el lehet veszíteni, s ha van mit veszítenünk, aggódunk is amiatt.

Van azonban gazdagság, amit nem lehet elvenni: a lelki gazdagságot. Ellophatják az utolsó ingemet is, de a tudásomat, szeretetemet, becsületemet nem. S ha jól belegondolunk, ez az igazi gazdagság. Egyszer azt mondta valaki: „Meggazdagodtam: egészséges gyermekem született.” Ti is ilyen kincs vagytok, szüleitek legértékesebb kincse. Rajtatok múlik, mivel váltok, vajon ti is gazdagok lesztek-e, azaz műveltek, becsületesek, tiszta szívűek és szerények, elégedettek, olyanok, akik egy kis virágszálnak is örülni tudnak.

A. P.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2		3	4		5	6		7	
8		9		10		11				
12		13		14		15				
	16		17							
18	19		20						21	
22			23		24		25		26	
	27			28		29				
30	31		32		33					
		34								

Az újságíró ellátogat egy börtönbe.
– Maga miért van itt? – kérdezi az egyik elítélttől.
Az illető választát a rejtvényben olvashatod.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 8. Kérdőszócska, 9. Rimánkodni kezd, 10. Az argon vegyjele, 11. Lina egyneve, 12. Ingerült, 16. A jószívú teszi, régiesen, 17. Kampó népiesen, 18. Belgrádi hetilap, 20. Van ilyen repülő is, 22. ... fakó (két szó), 24. Eszék, 25. Költői sóhaj, 27. A tiédet szeretném megkapni, 29. Fohász, 30. Lírai költemény, 32. Hangtalan nóta, 33. Tény, 34. Nem kell bennmaradnia.

Függőleges sorok: 2. Egy, németül, 3. Igyekezet, szerbül, 4. Nílus, szerbül, 5. A bikaviadal szereplője, 6. Zamatos, 7. Rangjelzés, 8. A poén befejező része, 13. Férfinév, 14. Török tiszt, 15. Ilyen a percc, 19. I. Y., 20. Hosszúkás kenyér, 21. Illat és íz együtt, 23. Tomán László, 26. Számnév, 28. Értem páratlan betűi, 29. A közelemben, 31. Antal Imre, 33. Fordítva kötőszó.

Betűrejtvények

1

AN
KA

 2

G	A
P	

 3

L	D
O	O

 4

Á
DE

 5

AN
DOR

Skandináv rejtvény (38.)

Nyakunkon a tél. Ezzel az évszakkal kapcsolatos az a talalós kérdés, amelynek a szövegét kell megfejtenetek. A talalós kérdésre adott helyes válasz: hó.

	LÁTOGATÁS	▼	NÉGER TÖRZS	▼	SZELLEMI VERSENY	▼	FARM	▼	ROMÁN PÉNZ	▼	NÉMET FOLYÓ	▼	◆	
	ÖT	▼	KIS ZSÓFIA	▼	ÜTŐ ELLENTÉTE	▼	ESŐ UTÁN VAN	▼	KELET	▼	KATONAI KÜRTJEL	▼	◆	
	TEMPLOMI ÉNEK	▶							SZERB FOLYÓ	▶				
	TINÓ PÁROSAI	▶		AZ Ó ÉRDEKÉBEN	▶				DÉLI ÉTKEZÉSEK	▶				
	LEA BETŪI	▶		RANG-JELZŐ	▶				..., AMI	▶				
	KÁLIUM	▶	ÉLŐSKÓDÓ	▶	50	▶	OROSZ FOLYÓ	▶	RÁCS MÖGÖTT ŪL	▶	AAAA!	▶		
	PÁRA FŐLŐTT TART	▶	SZÉP BETŪI	▶	BETAKARÍT	▶			SUGÁR	▶				
		▶	FORMA	▶		▶	KAPNI SZERETNE	▶	ÚJSÁG	▶		BETEGSÉG	▶	
	BELGRÁDI HETILAP	▶					CSAPADÉK	▶		▶				
	A MŪLTBAN	▶		◆	SOR, SZERBŪL	▶		ÉNEKEK	▶					
TAKAR	▶		PADISÁK MIHÁLY	▶										
	▶	OLASZ-ORSZÁG	▶	BÁNÁTI HELYSÉG	▶		KUTYA UTÁNI	▶						
	▶	EGY	▶	EZ	▶		ILLETÉK	▶						
	▶						EGY	▶						
◆	▶								PARASZT RÉGEN	▶				

Anagramma

ZÁLOG

LOVAS

AMINT

GÖRBE

SOROZ

KOROS

Képezz a megadott szavak betűiből új, értelmes szavakat, és írd be őket az üres rácsba! A kiemelt oszlopban egy bácskai helység (Bogojevo) magyar nevének kell kialakulnia.

Fokról fokra

P						
P	I	R	O	S	K	A

Minden szó tartalmazza az előző szó betűit, és annál mindig eggyel többet.

Meghatározások:

görög betű;
piros szín az arcon;
sósópálca;
ilyen színű a tűz;
mesterember.

Szóláncok

1	ORSZÁG ----- SÁV	2	HOMOK ----- REND
3	TARKA ----- SZÁM	4	SZITA ----- FÉK

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Országnevek

1	Z	A	R	2	L	Á	A
	I	*	S		I	*	O
	U	T	A		V	SZ	K
3	LL	D	H	4	N	G	R
	A	*	A		V	*	A
	N	O	I		I	O	É

Az ábrákban egy-egy ország neve van. A lóúgrás szabályai szerint olvasd össze a betűket!

Se eleje, se vége

1	A	L	O	
2	A	R	H	
3	G	R	I	
4	S	O	N	
5	H	A	T	

Meghatározások:

1. Őrlő üzem,
2. Háziállat,
3. Középkori énekmondó (IGRIC),
4. Leégett gyertyavég,
5. Ivásra alkalmas.

Pótold a hiányzó betűket elöl és hátul. Könnyítésül megadjuk a meghatározásokat. A kiemelt két oszlopban egy mesefigura nevének kell kialakulnia.

A 37. szám megfejtései

Berakós rejtvény

- Akkor lett hároméves.

Betűrejtvények

1. kőbevésett,
2. terepszemle, 3. Felsőhegy,
4. zenebona

Szólól szóra

talap, étlap, pakét, fakép

Játék a szavakkal

cselló

Anagramma

fikusz

Minike

ananász

Betűdominó

jegesmedve

A 36. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

A NOBEL-DÍJ ALAPÍTÁSÁNAK NAPJA.

Könyvjutalmat kap:

Juhász Marina,
Ada

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

A VÁRAKOZÓ TÁBORNOK
EGYSZER CSAK RÉMÜLT
SIKOLTÁSRA FIGYEL FEL.
A KÖVETKEZŐ PERCBEN
FELTÁRUL AZ AJTÓ.

39

URAM! VEGYEN
FELESEGÜL!

DE KISASSZONY! HISZ ALIG
ISMERJÜK EGYMÁST. ÉS
ÉN MÁR ÖREG EMBER VA-
GYOK.

40

HÜSÉGES NEJE LESZEK,
MEGFOGADOM. CSAK
MENTSÉN MEG ETTŐL A
SZÖRNYETEGTŐL!

HAHAHA!
EZ AZTÁN
A „Ó TRÉFA!”

TRENK DÜDTÖLT AJTÉKOZ-
VA OTTHAGYJA A „MÁT-
KAPÁRT”. A BÉCSI FISKÁ-
LIS ROSSZABB IDŐBEN
NEM IS TOPPANHATNA
ELÉBE A VÉGRENDE-
LETTEL.

KÉTES KIMENETELŰ PE-
RESKEDÉS SZÁRMAZHA-
TOTT VOLNA ABBÓL, HA
EZ AZ IRAT A BURKUS
TRENK KEZÉBE KERÜL. DE
ÉN GONDOSKODTAM AR-
RÓL, HOGY NE TÖRTÉN-
HESSEK MEG. IDE SIETTEM
VELE EGYENEST.

42

HOGY VAN MERSZED EK-
KORÁT HAZUDNI, NYOMO-
RULT? HISZ BERLINBŐL
JÖSSZ! CSAKHOGY UNO-
KAÖCSÉM LEVELE MEG-
ELŐZÖTT!

43

ITT VAN! LÁTOD? AZ ALL
BENNE, HOGY KIADTA AZ
UTADAT, MERT NINCS
SZÁNDÉKÁBAN KIFOR-
GATNI ENDEM ATYAI
ÖRÖKSÉGEMBŐL.

(Folytatjuk)

KOS

Igen elszántan reménykedsz abban, hogy az élet hamarosan megajándékozz, ha mással nem is, egy kis sikerrel a szerelemben. Szokásod ellenére ezúttal nem támadsz, mert nem hódítani akarsz, inkább arra vágysz, hogy keressék a kedved, hogy végre meghódítsanak. Persze lehet a dologból valami, de azért ne várj csodát. Élvezd inkább azt, amit a néhány flörtölés adhat, aztán menj tovább!

BIKA

Érzelmi téren meglehetősen kiegyensúlyozott vagy, de a szerelem terén ne várj különösebb változást. Azonban van egy nagyon fontos dolog: változatlan lelkesedéssel figyelj a szimpátiádra. Az sem fog különösen idegesíteni, hogy a szokásos programjaidon most nem tudsz részt venni. Ezzel egyidejűleg sokasodnak az otthoni elfoglaltságaid.

IKREK

Pók módjára szövöd kapcsolataid hálóját. Útjaidat újabb és újabb barátságok, hódítások jelzik. Szinte mindenkit elkápráztatsz, néha azonban nem is kis mértékben túllősz a célon. Talán éppen ez lehet a baj, hogy a nem igazán jól megválasztott barátok könnyen ellenfélle, netán ellenségé válhatnak. Jól meg kell gondolnod hát, hogy kiket avatsz be a titkaidba.

RÁK

Érzelmi kapcsolatod derűs, békés. Zavaró körülmények e téren nem merülnek fel. A kiegyensúlyozott lelkiállapot hangulati stabilitást ad. Így feladataidat is eredményesen el tudod végezni. A környezetetben lévőekkel nagyon jó a kapcsolatod. Eredményességed persze másoknak is feltűnik, előbb vagy utóbb meglesz az eredmény.

OROSZLÁN

Sokan mondhatják, hogy neked könnyű. Pedig nem a szerencsés körülményeknek köszönhető, hogy jól boldogulsz, hanem korábbi munkádnak és fáradozásaidnak. Kapcsolataid nagyon furcsán alakulnak, szívügyekben is. Válaszút elé kerülsz, és mégis képes vagy arra, hogy nagyvonalúan, elegáns módon a lehető leghelyesebb megoldást válaszd.

SZŰZ

Szinte kibékíthetetlen ellentétek keverednek az életedben. Akár tetszik, akár nem, egyetlen lehetőségként bizony a sarkadra kell állni, és aggodalmak és bizonytalankodás nélkül neked kell kimondanod a végső szót. Nem halogathatod tovább a döntést. Jól tennéd, ha elkerülnéd a felesleges vitákat.

MÉRLEG

Idegeskedésre semmi okod, mivel a mostani feladatok nem szokatlanok, sőt most sokkal jobban képes vagy rájuk koncentrálni. Igen jó ötleteiddel hatékony megoldásokat vagy képes alkalmazni. Ezzel nemcsak saját magadnak lesz könnyebb, hanem mások elismerését is kivívod. Összességében elégedett lehetsz a helyzeteddel.

SKORPIÓ

Azt hiszem, most sem lesz okod unalomra. Ismét felhalmozódnak a megoldásra váró problémák. Persze szeretnél mielőbb felszámolni ezt a végeláthatatlan áradatot. Alaposan meg lehet tehát érteni, ha kapkodsz és nem ismersz sem ellentmondást, sem lehetlent. Ha török, ha szakad, mindennek úgy kell történnie, ahogyan te azt elképzelted. Ennek kétségtelenül előnyei is vannak, de a hátrányával is számolnod kell.

NYILAS

Ha nem voltál soha harcias és rendíthetetlen, akkor most az vagy. Úgy gondold, ellustultál, pedig egy cseppet sem tétlenkedtél. Eljutsz odáig, hogy már azt kell mondanod, hogy nincs visszaút. Saját magadnak köszönheted a kialakult helyzetet, és most már vállalnod is kell a következményeket. Kénytelen leszel tiszta lapot nyitni.

BAK

Most aztán megkapod a döntés lehetőségét. Ne aggódj, gyorsan és könnyedén készen állsz a válaszokkal. Sajnos éppen ez jelenti a csapdát. Mert előfordulhat, hogy kissé elhamarkodott döntésed miatt egy sokkal jobbra érdemes kapcsolat véget ér. Jó lenne azonban, ha kiméletes lennél magadhoz csakúgy, mint másokhoz. Fontos kérdésekben egyelőre nem kellene kimondani a végső szót.

VÍZÖNTŐ

Fogadni mernék, hogy eszedbe sem jut, hogy a legbonyolultabb dolgok valójában a legegyszerűbbek. Nem csoda, ha úgy érzed magad, mint aki egy labirintusban tévelyeg, és csak a következő néhány lépésig, a legközelebbi fordulópontra lát. Valójában könnyebben megtalálod a megoldást, mint gondolnád. Érdekes módon az ellenfelek könnyen válhatnak támogató barátokká, akik csak egy jó szóra várnak.

HALAK

Ez a hét nem bővelkedik pompás dolgokban. Például egy reménytelennek látszó helyzet könnyebben és egyszerűbben fordul jóra. Ezzel bizonyítva, hogy a tévedések nem feltétlenül okoznak károkat. Mindent alaposan készíts elő, ha el akarod kerülni a kellemetlen meglepetéseket.

Verebek

A veréb okítja a fiát:
 – Jól jegyezd meg, fiam, ránk nemcsak a macskák, hanem az autók is veszélyesek!
 – Tudom, papa, tegnap is fel akart az egyik mászni a fára.

Kaszáló medvék

Két medve a Himalája tetején térdig érő szélben kaszálja a lekvárt. Megszólal az egyik:
 – Jön a karácsony.
 Mire a másik:
 – Akkor álljunk félre!

Pályaudvari utasteszt

A vonat indulása előtt a kalauz megszólítja az egyik utast:
 – Méltóztassék uraságod felszállni, mindjárt indulunk!
 – Nem ide az első osztályra váltottam jegyet...
 – Akkor tessék az úrnak a másodikra szállni, ott van hátrébb!
 – Harmadosztályú jegyem van...
 – Na, akkor lóduljon a legvégére!

Dióhéjban

A készületlen diák fontoskodva tudatja professzorával, hogy először „dióhéjban” foglalja össze feleletét. A tanár percekig hallgatja a makogást, majd bevés egy elégtelent:
 – Héj még csak lenne, de dió sehol.

Semmit sem szabad kidobni!

Kovács felesége megkéri az urát:
 – Ede, vedd el nekem egy új esernyőt, a régi már olyan rossz, hogy el kell dobnom.
 – Nana – csóválja a fejét Kovács –, eldobni nem kell, itthon még használhatod.

Meglepő dolog

Váratlanul lecsap a magasból a héja, karmaival megragadja a vadász mellett baktató tacskót, és a levegőbe emelkedik vele. A vadász fölemeli a puskáját, lő, és a héja holtan zuhan le a mezőn. A tacsó azonban röpköd tovább.
 – Hát ez meg hogy lehet? – álmélkodik a vadász.
 – Azt hiszem – feleli a társa –, hogy a tacsó nem hallotta a lövést.

Fölöttébb szomorú

Az előkelő kávéházban egy férfi bifsztek rendel. Midőn a pincér egy icipici adagot letesz az asztalra, a vendég keservesen sírni kezd. A felszolgáló megijed, és hívja a főnököt, aki részvétteljesen megkérdezi tőle, hogy miért keseredett el annyira.
 – Hát hogyné sírnék, mikor egy ilyen kicsi bifsztek miatt egy olyan nagy marhának meg kellett halnia!

Oroszlánéknál

– Anyuci, az oroszlánt is a Jóisten teremtetted?
 – Igen, kicsikém.
 – Képelem, hogy félhetett közben.

Bárpultnál

– Jöjjön, jóember, igyon egyet az egészségemre!
 – Csak egyet? Nagyon rossz színben van uram.

Fő az igyekezet

A parkolóban egy kocsihoz igyekvő nő észreveszi, hogy egy autó vezető nélkül gurulni kezd. Szokatlan lélekjelenléttel kinyitja a kocsiját, beugrik, és behúzza a kéziféket. Amikor kiszáll, észreveszi, hogy egy férfi áll a kocsijával.
 – Gurult, de megállítottam – jelenti ki büszkén a nő.
 – Tudom – válaszol a férfi –, én toltam.

Örök élet

Rendőrok lekapcsolnak egy kuruzslót, aki az örök élet tablettáit árulja. Bíróságra kerül az ügy, a bíró kérdezi:
 – Vádlott, volt már büntetve?
 – Igen, bíró úr, először 1314-ben.

Hamisított

Két fickó sétál az utcán. Az egyik lehajol, és felvesz valamit.
 – Nézd, találtam egy ötvenest! – mutatja társának a pénzt, de pár másodperc után eldobja.
 – Miért dobtad el? – kérdi a másik.
 – Mert hamis. Ki látott már olyan ötvenest, amin az ötös után három nulla van?

– Ő már tudja, hogy mindig a pohár jön ki utoljára...

– Úgy látom, újabb hibaüzenetet kaptunk!

Mobillettan

- Mondja, hölgyem, biztos ön abban, hogy jó számot hívott?
- Hát persze! Maga vette föl tévedésből a telefont!

Édes!

- Apa, vegyél nekem csokit!
- Nem veszek, nincs rá időm.
- Akkor legalább pofozz meg!
- Miért pofozzalak meg, kisfiam?
- Azért, mert akkor sírok, és anya vesz csokit.

A teljesség igényével

- Tanfolyamunk három részből áll - mondja a síoktató a kezdő csoportnak.
- Először megtanuljuk a sílécek felcsatolását és a felszerelés használatát. Másodszor elsajátítjuk a lesiklás technikáit. Végül megtanuljuk, hogyan kell mankóval járni.

Skóciai segítség

- Két skót a hegyekbe megy síelni. Nem tart sokáig az örömük, mert az első lesiklás alkalmával lezuhannak egy jégverembe. Órákig fagyoskodnak, mire megérkezik a segítség, és két ember lekiabál hozzájuk:
- Itt a Vöröskereszt!
 - Mire a skótok:
 - Köszönjük, mi már adtunk!

Pötty

- Szabó és neje sétál a Városligetben. Egyszer csak egy galamb lepötytyenti Szabóné irhabundáját.
- Rezső, nincs nálad véletlenül egy kis papír?
 - Mire Szabó felcsattan:
 - Van. De mit képzelsz? Hogyan repüljek utána?

Játszani is engedd

- Az utcán viháncoló fiúk beverik a kirkatot. Arra megy egy üveges, és megszólal:
- Milyen aranyosak ezek a gyerekek, amikor így önfeledten játszanak...

Mérleg

- Képzeld, megmértem a fiukat! Tudod, hány kiló? Huszonkettő.
- Lehetetlen, hiszen csak háromhónapos a gyerek. Nem lehet ilyen nehéz! Hol mérted?
- Azon a mérlegen, amelyiken te azokat a halakat szoktad mérni, amiket fogsz.

Miért?

- Miért tolja a bolond a lyukas kerékpárját a harmatos fűvön?
- Azért, mert a szomszéd tehene is ott fújódott fel.

Kvíz

- Mi az, amivel apró dolgokat is megnézhetesz?
- Mikroszkóp.
- És mi az, amivel a tenger aljáról is felnézhetesz?
- Periszkóp.
- És mi az, amivel a falon is átnézhetesz?
- Nem tudom.
- Hát az ablak!

Esőben

- Két cimborá álldogál az útkereszteződésben. Megszólal az egyik:
- Nézd, az a kutya nyitott esernyővel fut!
 - Na és aztán? Hiszen esik.

Szakmai büszkeség

- Kérem, vegyék figyelembe, hogy védcemem csupán egyszerű zsebtolvajlást követett el - mondja a tárgyaláson az ügyvéd.
- A vádlott méltatlankodva közbekiált:
- Mi az, hogy egyszerű? Próbálná meg maga!

Ikrek

- Az újdonsült apuka kirohan a szülőszobából, hogy elújságolja a hírt a kint várakozó családtagoknak:
- Ikreink születtek!
 - Na és mire hasonlítanak? - kérdezi a nagymama.
 - A férfi elgondolkodik, majd felel:
 - Hát egymásra!

- Azért nem kellene ennyire átélned a témát!

Modern jósnő

Újabb díjak az EmArtnak

A világ másik részéről érkeztek az érmek

A szabadkai EmArt Képzőművészeti Műhely növendékei ismét taroltak a nemzetközi rajzpályázatokon. Az kis művészek több érmet is nyertek az indiai, japán és lengyelországi pályázaton. A több, mint tízezer beérkezett rajz közül arany-és ezüstérmét is kiérdemelték az EmArt-ból beküldött munkák. A díjkiosztón Alekszty Lunával, Szobonya Tamarával, Tyopity Krisztinával és Novotni Natáliával sikerült váltanunk néhány szót.

Nátália az indiai szabad témájú pályázatra beküldött munkája ezüstérmes lett, de néhány éve is nyert már Indiából díjat. Főleg embereket szeret rajzolni ceruzatechnikával. Krisztina a madáretetés pillanatát örökítette meg zsírkrétával, mellyel aranyérmét nyert. Két éve jár az EmArt műhelybe, és legszívesebben embereket rajzol. Tamara kutyája sétáltatását rajzolta le színes ceruzával, és a lengyelországi pályázatra beérkezett tizennégyezer munka közül az egyik érmet az ő rajza érdemelte ki. Nagyon szeret állatokat rajzolni, ez most meg is hozta neki az első díjat. Luna néhány éve már az EmArt tagja, rajzaival több ízben is nyert díjat, a mostani elismerést pedig a papíron megjelenített golyák hozták meg neki, holott jobban szeret embereket rajzolni. A lányok mindegyike el tudná magát képzelni híres festőművészként. Hogy ez valóban így lesz-e, az még a jövő titka, de addig még biztosan rengeteg további díjat, érmet és elismerést zsebelnek be az ehhez hasonló nemzetközi megmérettetéseken.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

A Kiscimbora

A tolerancia nemzetközi napjának megünneplése Óbecsén

Hogy mi a tolerancia? Latin eredetű szó, türelmességet jelent, mások véleményének, gondolkodásmódjának, vallásának, nemzeti identitásának, kultúrájának és hagyományainak tiszteletben tartását. A sorsunkat sok olyan tényező befolyásolja, amelyet nem tudunk megakadályozni, nagyon fontos, hogy toleráns magatartásunkkal szebbé tegyük magunk és társaink életét.

ISMERJ – ISMERJELEK! Ez volt a mottója az idei tolerancianapi ünnepségnek, melyet november 14-én tartottak meg a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör nagytermében.

A Népkönyvtár már előzőleg szavalóversenyt szervezett. Hogy megismerjék egymás irodalmát, a magyar anyanyelvű tanulók szerbül, a szerb anyanyelvűek magyarul szavaltak.

Első lett a bácsföldvári Péter Luca (Svetozar Marković iskola) és az óbecsei Rodić Helena (Petőfi Sándor iskola); második az óbecsei Velimirov Korina és Potrebić Tina (Sever Đurkić iskola); harmadik a bácsföldvári Erdélyi Arnold (Svetozar Marković iskola) és az óbecsei Čavić Nikolina (Petőfi Sándor iskola).

Különdíjat érdemelt: Farkas Gabriella és Greksa Jovan, ők léptek föl e rendezvényen. Ezenkívül láthattuk még a Kiscimbora néptánc-együttest, a Szelece népdalkórust, a vegyes csoportos óvodásokat, akik szerbül, magyarul tanulnak. Bemutakoztak a helyi Petar Konjović Zeneiskola növendékei: Korovljević Nikola és Csonka Balázs, valamint a kórusok. Jó lenne, ha nemcsak most, a tolerancia napján lennének figyelmesek, türelmesek egymáshoz, hanem legyen ez a mindennapi életünk velejárója, ismerjük meg egymás nyelvét, kultúráját, hagyományait.

K.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ NY ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Szerkesztő: Lennert Géza ■
■ Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: Mihók Rudolf ■ Főszerkesztő: Kókai Péter ■ Szerkesztő: Lennert Géza ■
■ Főmunkatárs: Tripolszki Zsuzsa ■ Tördelés: Buzás Mihály ■ Szerkesztőségi titkár: Fehér Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefex: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar SZÓ Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar SZÓ Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: Berta Zoltán igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■